

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIV. évfolyam

Szubotica, CSÜTÖRTÖK 1923. július 5.

178. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben

TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58, Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt

Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Lolbach-palota)

Néma magyarságunk

Csak tegnapelőtt mutatott rá e helyen Vég Lajos dr. arra a tényre, hogy az SHS. királyság politikai nyilvánossága nem méltatja teljes érdeme szerint a népszövetségi unió tárgyalási anyagát és határozatait s nem érlelődött ki az a nemzetközi gondolkodás mely e nagytekintélyű intézmény határozatainak és deklarációjának irányító erőt biztosítana.

Ehhez a kétségtelenül helyes megállapításhoz hozzá kell tennünk: az utódállamok magyarságában sem élesedett ki még az az éberség, mely megtörténte után nyomban észrevénne s észrevevése után nyomban hasznosítaná a nemzetközi politikának azokat az eseményeit, melyek törekvéseiknek jogcímet, kérésüknek alapot, jogaiknak bizonyítékot szolgáltatnának.

Ugy hisszük, mulasztást pótolunk akkor, amikor az SHS. királyság magyarsága elé tárjuk a tényt: A népszövetségi unió legutolsó bécsi ülésén megjelentek a szlovenszkoí magyar népszövetségi liga képviselői is s a csehszlovákiai magyarság helyzetét, az ott élő magyarok panaszait és kulturális, politikai és gazdasági téren szenvedett sérelmeit ők maguk, a magyar kisebbség képviselői közvetlenül a világ nyilvánossága elé terjesztették.

Hónapokkal ezelőtt a *Bácsme gyei Napló* először és egyetlenül adott hangot annak a gondolatnak, hogy meg kell alakítani az SHS. királyság magyar nemzetiségének népszövetségi ligáját. Pusztába kiáltottuk szavunkat mi is. A terv még érdeklődést sem fodorozott föl a közömbösség tengerén, amibe lassan behullik minden: cél, szándék, mozdulat, kívánság, életösztön. A szlovenszkoí magyarság legális képviselője utján már a világ nyilvánosságához szólhat akkor, amikor az itt élő magyarság minden panasz, sérelme, kívánsága, keserősége belefut a hivatali szobák porába, a fölterjesztések utvesztőjébe, a meg nem hallgatás süket csöndjébe.

Nekünk maradék energiánkat még az a munka emészt fel, hogy a községi esküdtek és kisbírák viselt dolgait legalább a jegyző tudja meg, a jegyző kihágásait legalább a szolgabíró, a szolgabíró okozta sérelmeket legalább az alispán, — arra már gondolni sem tudunk, hogy az alispán intézkedései ellen védelmet kapjunk a központi kormányzatnál. Mi még azért folytatunk rokkant erőinkkel harcot, hogy legalább a fölöttes hatóságok tudják meg, mit követel el alárendeltjeik — s a szlovenszkoí magyarság már ott tart,

hogy a világ tribünjén panaszolhatják el a magyarság sérelmeit s kisbírói, szolgabírói és különítményi bosszútól nem kell tartaniok, amikor a világ piacára viszik sérelmeiket és panaszait.

Jól tudjuk, nemcsak az itt élő magyarságé ez a mulasztás, aminek terhe nemcsak azokra nehezedik, akiknek elég tudásuk, tekinélyük és bátorságuk van ahhoz, hogy a választójog nélküli magyarság nemzetközi képviselőt vállalhassák. Mégis úgy érezzük, a viszonyok és életkörülmények csak enyhítő, de nem mentő körülményei a mulasztásnak. Egy kicsit nógatni kell itt minden jószándékot, melegen tartani minden akaratot, biztatgatni bátorító szóval minden kezdeményezést,

hogy végre tette váljon az akarat s ne maradjon torzóban minden terv. Komoly és átfogó jelentőségű kulturális mozgalmaink nincsenek, gazdasági téren — s ez nemcsak metafora, hanem vérző szókép — kihuzzák a földet lábunk alól, politikai jogainkat még nem gyakorolhatjuk, nincs képviselőnk sem a nemzetgyűlésen, sem a megyén, sem a községtagácsban, pártéletünk nehezen bontakozik ki az életviszonyok hinárjából, nemzetközi képviselőtünk nincs. Panaszaink vannak, de nincs aki fölemelne szavunkat, sérelmeink vannak, de nincs, aki perelne a mi perelőnkkel.

És lassan elcsúszul majd a lelkiismeret szava is s mi lesz akkor velünk, magyarok?

Radics hadüzenete a kormánynak

„A horvátok fogják a szerbeket felszabadítani“
Sikerült megakadályozni a kormány leszavazását

Beogradból jelentik: A kormány súlyos helyzete látszólag enyhült valamelyest az utolsó napon. A törvényhozó bizottság keddi esti ülésén ugyanis a tisztviselő-törvény első szakaszának szavazás alá bocsátásánál a németek és a dzsemjet-képviselő a kormány mellett szavaztak és így sikerült a kormány leszavazását megakadályozni. Ez azt bizonyítja, hogy a kispártok még mindig nem döntöttek végleg további állásfoglalásukat illetőleg és várakozó álláspontot foglalnak el, de ez nem jelenti semmiesetre sem azt, hogy a kormánnyal szemben fennálló konfliktusuk elintéződött volna.

A dzsemjet elnökválságával kapcsolatban különben — amiről már tegnap beszámoltunk — a *Novi List* azt az értesülést közli, hogy *Kenan Zsia* nem mondott le a párt elnökségéről, hanem csak magánügyben Görögországba utazott, azonban ez nem jelenti azt, hogy a dzsemjetben nincs válság.

Radics harcias beszéde

Kormánykörökben mind nagyobb figyelem fordul a horvát blokk felé. A megegyezésre vonatkozó kilátásokat azonban elmergesítik azok a beszédek, amelyek *Radics* a legutóbbi napokban ismét tartott. A *Politika* szerdai száma állítólag hiteles forrásból közli azt a beszédet, amit *Radics* a párt főbizottságának ülésén mondott. Ebben a beszédben *Radics* a legélesebb támadást intézte a radikális párt és *Pasics* ellen és durva sértésekkel illette a miniszterelnököt, megállapítva tőle, hogy „örült és ő halott“. *Radics* kijelentette még beszédében, hogy lapját, a *Stobodni Dom*-ot,

német nyelven *Freies Heim* cím alatt, továbbá magyarul, sőt cirill betűkkel szerbül is ki fogja adni a szerbiai parasztság részére.

— *Nem a szerbek fognak bennünket felszabadítani* — mondotta *Radics* — *hanem mi őket, mert rájuk nem szabadíthatnak fel szabad embereket.* Mi fogjuk a szerbeket felszabadítani. Hangsúlyozta még *Radics*, hogy a legközelebbi választásokon a párt képviselőinek a száma tekintélyesen emelkedni fog. *A Vajdaságban két parasztpárti listát állítanak, úgy, hogy egyetlen demokrata képviselőt se fognak választani.* A demokraták bukását a többi kerületekben is megjósolja. Nyilatkozott végül *Radics* külpolitikai programjáról is, amely az oroszokkal, angolokkal és németekkel való együttműködést kívánja, mert ezek a nemzetek helyeselik pacifista politikáját.

Ugyanazon az ülésen, amelyen *Radics* ezt a beszédet tartotta, újra választották a *Radics*-párt elnökségét is a következőképen: Elnök: *Radics István*, alelnökök: *Valesics, Kovacevics, dr. Macsek* és *Predavec*. Politikai körökben nagy feltűnést kelt *Radics* beszéde, amelyet nyílt hadüzenetnek tekintenek a szerbek ellen.

Hírek a blokkal való tárgyalások folytatásáról

A *Politika* értesülésével szemben a „*Novi List*“ szerda esti száma azt a szenzációs, de nagyon valószínűtlenül hangzó hírt közli zagrebi jelentés alapján, hogy blokk-körökben komolyan elterjedt hírek szerint legközelebb felveszik újból a tárgyalásokat a radikálisok és a blokk között. A Zajednicához tartozó politikusok szerint a tárgyalások újrafölvétele már befe-

jezett tény, mert a radikális pártban a megegyezéssel politikai hívei kerekedtek felül és erről *Csimics* királyi helytartó értesítette a blokk vezetőit. *Radics* állítólag azt a választ adta erre, hogy hajlandó a további tárgyalásokra, de azt kívánja, hogy a radikális párt egyik vezetőjét küldje ki a tárgyalásokra: *Jovanovics Ljubát*, vagy pedig egy aktív minisztert. Zagrebben arra számítanak, hogy *Jovanovics Ljuba* fog a tárgyalásokra odaérkezni és már arról is tudni vélnek, hogy a megegyezés alapja ugyanaz marad, mint ami az ismert jegyzőkönyvben foglaltatik, azzal a kiegészítéssel, hogy megállapítják az új választások határidejét is, amit a blokk októberre vagy novemberre kíván kitűzni.

A radikális párt hangulatából és kormányfériak legutóbbi nyilatkozataiból ítélve azonban a „*Novi List*“-nek ezt az értesülését nem lehet komolyan venni.

A tengerészek sztrájkja a minisztertanács előtt

A minisztertanács szerdán délután ülést tartott, amelyen kizárólag reszortügyekkel foglalkoztak. Elhatározták, hogy a pénzügyi, közlekedési és belügyminiszterium egy-egy kiküldöttjéből bizottságot alakítanak, amely le fog utazni a tengerpartra, hogy megvizsgálja a tengerészsztrájk okát. A jugoszláv tengerhajózási társulatok tisztjei és matrózai ugyanis már három hét óta sztrájkban állanak, mert a hajózási társaságok nem voltak hajlandók béremelési követeléseiket teljesíteni. Elhatározta továbbá a minisztertanács, hogy a gazdasági pénzügyi bizottság pénteken fog ülést tartani, amelyen a hajózási szindikátus feloszlatajáról fognak tárgyalni.

A tisztviselőtörvény tárgyalása

A törvényhozó bizottság szerdán este folytatta a tisztviselőtörvény részletes tárgyalását. A vita meglehetősen heves volt és az egyes szakasz alkalmazása körül még a kormánypárt és a kormánytagjai között is voltak nézeteltérések. A vita folyamán kiderült, hogy a törvény mostani fogalmazása szerint majdnem minden szakaszt többféleképpen lehet értelmezni. Emiatt az ellenzéki képviselők részéről azt az eszmét vetették fel, hogy a fogalmazás pontatlansága miatt hagyják félbe a javaslat tárgyalását és alakítsanak egy bizottságot, amely a törvényt megrovíditse és csak az alkalmazás feltételeit és a fizetésrendezést tartalmazó javaslatot terjessze be sürgősen a bizottság elé. A szerdai ülésen jelen voltak a tisztviselő-egyesület kiküldöttjei is. A vitát csütörtökön folytatják.

Átszervezik a subotícai bejelentő hivatalt

Tanulmányt Zagrebba és Splitbe

A subotícai rendőrség reorganizáció előtt áll. A legutóbbi események beigazolták, hogy a rendőrség szelleme még mindig nem felel meg teljesen a követelményeknek és hogy sok újításra van szükség, hogy a rendőrség fegyelme megszilárduljon. A rendőrség átszervezésének kérdésével a szerdai tanácsülés foglalkozott és a főkapitány előterjesztésére, hogy *Vukics Franjo* rendőrfőkapitányt, a büntető osztály vezetőjét kiküldik Zagrebba és Splitbe az ottani rendőrségek működésének tanulmányozására, hogy azután a tapasztaltak alapján egy a rendőrség kiképzésének módját, mint a bevált módszereket Subotícán is megvalósítsák.

Vukics kapitány úgy Zagrebban, mint Splitben 14—14 napot fog tölteni, hogy az ottani rendőrség szervezetét és működését alapos tanulmány tárgyává tegesse. Zagrebba elkíséri *Delics Gyula* irodatiszt is, hogy a zagrebi bejelentőhivatalt tanulmányozzák, mert a rendőrség *sürgősen át akarja szervezni a bejelentőhivatalt is.*

A bejelentőhivatal a rendőrségnek egyik legfontosabb osztálya és különösen a város határmenti jellege miatt nagy súlyt helyez arra a rendőrség, hogy a subotícai bejelentőhivatal a legpontosabban működjék. Az utolsó években mind nagyobb anyagot ölel fel a bejelentőhivatal működése e munka fokozódásával, az áttutázó külföldiek nyilvántartásával olyan fontos ügyosztálya vált, hogy a régi szűk keretek már nem felelnek meg mai hivatásának.

Ezért feltétlenül szükségesnek tartják a bejelentőhivatal modern átszervezését, amelyre sehol sem találhatnak jobb példát, mint Zagrebban, ahol az ország legmodernebb, a nagyvárosi követelményeket kielégítő bejelentőhivatala van. A rendőrség, kiküldöttjeinek visszaérkezése után azonnal hozzákezdenek a subotícai bejelentőhivatali átszervezéséhez.

Letartóztatták

a verekedő rendőröket

A főkapitány nyilatkozata

A kedden délután a Frankopanska utcában *zúzott ház előtt őrjátszó* sikerrel lejtőzött látványosságnak, amelynek két főszereplője, a 6. és a 68. számú rendőrök voltak, szerdán délelőtt folyt le a befejezése a subotícai rendőrségen. Mint előre is látható volt, *Karakasevics Gábor* rendőrfőkapitány elrendelte a vizsgálatot a két rendőr ellen. A vizsgálatot megbízott *Miladinovics* helyettes-rendőrfőkapitány szerdán reggel hallgatta ki a két terhelte, *Bénics Jakab* 6. számú rendőrfővezetőt és *Korponács Béla* 68. számú közrendőrt. A rendőrök elmondották, hogyan bántalmazták Nagy Buzder Istvánt. Bevallották azt is, hogy előzőleg *Andrássiné* korcsmájában mulattak, ahol sok bort fogyasztottak. A két rendőr kihallgatása után a hatodik körű rendőrlaktanya legénységét hallgatták ki, akik az esetről csak akkor szereztek tudomást, amikor a két rendőr az őrjárat elől bemenekült a laktányára. *Miladinovics* rendőrfőkapitány a vizsgálat eredményéről jelentést tett *Karakasevics* rendőrfőkapitánynak, aki elrendelte *Bénics Jakab* és *Korponács Béla* letartóztatását. A nyomban folyamatba tett nyomozás befejezése után mindketőjüket átszállítják a subotícai ügyészség fogházába.

Karakasevics rendőrfőkapitány a rendőrök visszaéléseit a legnagyobb

mértékben elítélte és kijelentette, hogy a legszigorúbb rendelkezésekkel fogja megszüntetni a már elfajult brutalitásokat, amik a subotícai rendőrség hírnevét hovatovább alaposan megrontják.

— Sajnos, ezeknek a tulkapásoknak — mondotta a főkapitány — nem lehet egyszerre elejét venni, mert egyik rendőrrel sem lehet előre tudni, hogy mikor fog lerészegedni. De olyan példákat fogok statuálni, hogy elrettentsek mindenkit a visszaélések elkövetésétől.

Megfejtethetetlen marad azonban

Merényletet akartak elkövetni Lengyelországban a román király vonata ellen

Gyanus incidens a Lemberg—varsói gyorsvonaton

A román királyi pár lengyelországi látogatásának fináléjaként izgalmas esemény játszódott le a bukarest—varsói gyorsvonaton, Lemberg és Stanislau között, amely vonalon *télőrával később a román udvari vonatoknak kellett áthaladnia.*

Lemberg és Stanislau között, *télőrával a román királyi pár különvonata előtt* haladt a bukarest—varsói gyorsvonat. Néhány kilométerrel Halics állomás előtt meglepő eset történt a vonaton: *két huszonöt év körüli hölgy a robogó vonat egyik kocsijának ajtaját felszakította és kiugrott a vonatból.*

Az eset előzménye az, hogy a két hölgy észrevette, hogy a bukaresti szigurancának főnöke figyelemmel tartja őket. Ugylátszik ennek a hatása alatt szánták magukat a veszedelmes menekülésre. Mikor a szökést észrevették, a vonatot megállították. A két hölgy nem tudott elmenekülni, mert a barna az ugrás közben *lábtorést szenvedett.* Főlszállították őket a vonatra és ideig-

lenesen katonai fedezet mellett bevitték őket Stanislauba és átadták a pályaudvari rendőrségnek.

Itt nyomban megkezdték kihallgatásukat. *Mikor a barna hölgy kiakarta mondani a nevét, a szöke ebben ijedten megakadályozta.* Majd előkerült egy bukaresti fényképész, aki leakarta őket fotografálni, de azt is *kétségbeesetten akadályozták meg.* Általában viselkedésük olyan természetellenesen ideges és feltűnően gyanus volt, hogy a lengyel rendőrség *letartóztatásba helyezte őket.*

Azt gyanítják, hogy a két hölgy *magasabb politikai megbízatással volt ellátva, vagy pedig, ami még valószínűbb, merényletet akartak elkövetni az udvari vonat ellen.* Ezt a feltevést megerősíti az is, hogy az egyik hölgy *Lichtenblau-nak, a szenátusban történt merénylet egyik tetesének felesége, aki a felvilágosítást megtagadta.*

Az incidens miatt a román királyi pár vonata *négy óra késéssel érkezett meg Szinajába.*

lenesen katonai fedezet mellett bevitték őket Stanislauba és átadták a pályaudvari rendőrségnek.

Itt nyomban megkezdték kihallgatásukat. Mikor a barna hölgy kiakarta mondani a nevét, a szöke ebben ijedten megakadályozta. Majd előkerült egy bukaresti fényképész, aki leakarta őket fotografálni, de azt is kétségbeesetten akadályozták meg. Általában viselkedésük olyan természetellenesen ideges és feltűnően gyanus volt, hogy a lengyel rendőrség letartóztatásba helyezte őket.

Azt gyanítják, hogy a két hölgy magasabb politikai megbízatással volt ellátva, vagy pedig, ami még valószínűbb, merényletet akartak elkövetni az udvari vonat ellen. Ezt a feltevést megerősíti az is, hogy az egyik hölgy Lichtenblau-nak, a szenátusban történt merénylet egyik tetesének felesége, aki a felvilágosítást megtagadta.

Az incidens miatt a román királyi pár vonata négy óra késéssel érkezett meg Szinajába.

Pélmonostori jogrend

A községi jegyző garázdálkodásai

Még a megszokott baranyai panaszok és siránkok közt is megdöbbentő esetek játszódottak le *Belimanastir* községben. *A panaszok egész légiója sorakozik a megverték, az emberi önértékben mélyen sértettek és kioltottak hangos tábora.*

Meg lehet állapítani, hogy *Pélmonostoron*, amióta *Opacsics* jegyző uralkodik a község felett, *megszűnt a jogrend.* A községben elég a jegyző nevét kiejteni, hogy a jámbor aszszonyok keresztet vessenek magukra és ököljebe szoruljanak az erős férfi öklök. A községből most népes és tekintélyes deputáció készül *Beogradba*, orvoslást kérni.

Megverik, aki nem tudja az államnyelvet

Opacsics Jövő belimanastiri jegyző, akit röviden »Csika Jóvónak« neveznek és ezen a néven is ismernek, ez év folyamán került a községbe. Hatalmas ember, *kezébe állandóan bírtel bevont vasbotot lóház.* A jegyző egyetlen érdeme felsőbb hatósági előtt, hogy nem tudja a lakosság nyelvét. Könnyörtelenül kikérget mindenkit az irodájából, aki még nem tudott megtanulni szerbül, sőt nem egyszer *alaposan helybenhagyja* hivatali szobájában — *sajátkezűleg* — a szerencsétlent. A szegény másodosztályú állampolgárok így meglehetősen ritkán mernek megjelenni ő jegyzősége előtt.

Opacsics újságot koboz

A jegyző figyelme, hogy teljes legyen, kiterjed a lakosok szellemi táplálékára is. A belimanastiri vasuti trafikosa, aki az utazóközönségre való tekintettel újságárúsítással is foglalkozik, ugyancsak megérzi *Opacsics* saját külön jogszolgáltatását. Az árus, aki 80 százalékos rokkant, jobb kezére béna, kizárólag ebből a sze-

rény keresetforrásból tartja el családját. Természetes tehát, hogy néhány házhoz, ahol előfizetnek a lapokra, el is szállítja. Ő maga nem viheti mindennap, mert el van foglalva. Így tizenhárom éves fiával viteti el. A lapok széthordását — történetesen a *Bácsmegyei Naplót* — a jegyző megakadályozza, sőt több esetben el is kobozza az újságot. Noha a fiú még *egyetlen napot* sem mulasztott az iskolában, lapot *nem árul*, még sem szabad neki nyomorék ajánlást segíteni. Amikor a rokkant újságárus megjelent irodájában és kérte, hogy legyen *himéletes* iránta s hivatkozott bénaságára, a jegyző azt válaszolta: *»miért nem vesztette el a fejét is.«*

Opacsics dobszó mellett koboz

Ha a jegyző különleges kedvteléseinek eleget akar tenni, romantikus módokat választ. Ugy látszik szereti a zenét és erre az egyetlen közigazgatási hangszert, a dobot választja ki. Egyik legutóbbi vásár alkalmával a vásár napján kidoboltatta, hogy mást, mint ciril-betűs marhalevel-láratokat nem tűr a forgalomban. A dobossal egyidőben ő is felfedező utra indult. Összeszedte a marhaleveleket és a *latinbetűvel kiállította* a tulajdonosok minden tiltakozása ellenére megsemmisítette. A vásárosok közt sok horvát kereskedő volt, de számos vajdasági helyen is latin betűvel állítják ki ezeket a fontos okmányokat. Képzeltető, hogy sok, teljesen jóhiszemű vásárost ért így károsodás. A horvát kereskedők följelentést is adtak be ellene.

Ideális földkiosztás

Az agrárreform bizottság elhatározása folytán a felosztás alá került volt *Schamburg-Lippe-féle* birtokból

negyven holdat szántak a pélmonostori nincsetleneknek. Ez a nemes terv a kivételben szokatlan megoldást nyert. *A község legszegényebb embere Opacsics jegyző volt. Ő kilenc holdat kapott.* A többi kizárólag *közvetlenül környezete.* Ennek megtörtéte után, könnyű lelkiismerettel jelentették, hogy a nincsetlenek *el vannak látva.*

Opacsics mulat

A jegyző kifogyhatatlan találékonysága gondoskodott arról, hogy *pirománidákus* hajlamai is kielégüljenek. Egy este nagy lármára lett figyelmes a község. Az emberek összeszaladtak, mert a *jegyző lakásának ablakaiból* sűrű fojtó *füst és lángnyelvek* csaptak ki. A tömeg csak a *mentésre* gondolt. Amikor odarohantak, a jegyző egyik szobájának ablakából kihajolva *hangosan nevetett* a nép rémületén. Hamarosan kiderült, hogy két szobája szalmával volt beszórvva és hogy azt *ne kelljen kihordatni, hát felgyújtotta.*

Opacsics kiváló előszeretettel ül a lakosság testi megfenyítését. Amíg állásában van, az összeverték neveit nem lehetne leközölni, anélkül, hogy *határtalan bosszúja* utól ne érje az illetőket.

Opacsics Jövő belimanastiri jegyzőnek ezt a legenyhébbben megrajzolt portréját a sürgős intézkedés föltétlen reményében nyújtjuk át a vármegye *alispánjának*, a belügyminisztérium B. B. B. ügyosztályának és magának a *belügyminiszternek.*

A többi panaszt nem is írjuk meg, *Majd a vizsgálat deríti ki* a falusi király teljes bűnlajstromát.

Elbocsátanak ötvennyolc

állami alkalmazottat a Vajdaságban

A tisztviselők tíz százalékat redukálja egyelőre a kormány

Beogradból jelentik: Az alkotmány rendelkezései szerint a kormánynak június 28-ig el kellett volna végezni a tisztviselő redukciót. A tisztviselő törvény parlamenti tárgyalása miatt azonban a létszámcsoökkentést nem hajtották keresztül, csupán annyi történt ebben a tekintetben, hogy a kormány egy régebbi határozat alapján a tisztviselők *tíz százalékának elbocsátását rendelte el.* A redukció előkészítése már megkezdődött: a kormány utasítást küldött a hatóságoknak, hogy a részleges létszámcsoökkentés ügyébe *ntegyenek sürgős előterjesztést.*

A vajdasági tisztviselői kar részleges redukciójára vonatkozó tervezetet a belügyminisztérium B. B. B. ügyosztálya a főispánok meghallgatása után elkészítette és be-terjesztette a belügyminiszterhez, a ki *valószínűleg rövid időn belül a tervezetet jóváhagyja.*

Beogradi munkatársunknak alkalma volt betekinteni a B. B. B. ügyosztály tervezetébe, amelyből a következő érdekes adatokat tudta meg: A javaslat szerint a redukció az előirt *tíz százalék helyett tizenhárom százalék elbocsátását javasolja, amely a vajdasági tisztviselők fizetésére vonatkozó költségvetésben 12 százalékos csökkentést jelent.* A tervezet szerint el fogják bocsátani két városban az anyakönyvvezetőhelyetteseket, a *tízkes rendőrségtől négy detektívet,* megszüntetnek *két szolgabírói állást* a 9-ik fizetési osztályban egy *irodatiszt* a 10-ik fizetési osztályban, elbocsátanak *négy irodatisztet egy aljegyzőt, három járdási irnokot, huszonegy irodai segéderőt, öt napi-díjazt és tizennégy szolgát.* Összesen *58 állami alkalmazottat bocsátanak el,*

Véres összeütközés Zagrebben

**az Orjuna és Hanao tagjai között
Két súlyos, négy könnyebb sebesült**

Mint Zagrebból jelentik, kedden éjszaka ismét véres összeütközés történt Zagrebben a szerb és horvát nacionalista ifjuság között, amelynek ezúttal két súlyos és négy könnyebb sebesültje van.

Az összeütközés részleteiről a következőket közlik:

Kedden este kilenc órakor Kopic Musztafa tanulót a diákokthozból hazamenet az utcán a Hanao néhány tagja megállította. Kopic, aki az Orjuna tagja, közölte ezt barátaival, mire az orjunához tartozó több fiatalember elhatározta, hogy a sérelemért elégtételt szereznek. Tizenegy óra tájban megállították az Ilica 21. szám alatti házból kilépő Matasics volt tengerészisztet és egyik orjunás a szakállát cibálni kezdte. Matasics ellökte magától támadóját, akit a nacionalisták körében »Grom« néven ismernek, mire ez revolvert rántott és rálőtt Matasicsra, anélkül, hogy eltalálta volna. A lövések után az egész csoport szétszaladt. A közelben, az Ilica 5. számú ház előtt azonban a Hanao egyik tagja figyelmeztette a rendőrt az arra szaladó Vujanovicra. Vujanovic emiatt megütötte a feljelentőt és tovább futott. Több Hanaobeli fiatalember figyelmessé lett a verekedés zajára és bekerítették Vujanovicot. Ez revolveréből több lövést tett támadói felé, közben azonban még több revolverlövés is történt. A lövések hat embert megsebesítettek. Novák Vladimir és Bogdanovics Milán súlyosan megsérült, úgy, hogy ezeket még nem lehetett kihallgatni. Könnyebben sebesült dr. Deutsch Ernő, Jakopics Jozo, Mazurán Iván és Cvetkov Milos, a Hanao tagjai.

A lövöldözés miatt Belosevics Ljubomir, Kopic, Vujanovic, valamint egy boltiszolga ellen megindult az eljárás.

Eredménytelen

a nyomozás

**a Club-kávéház merénylői után
Sesevich Lászlót elfogták**

A Club-kávéház elleni bombamerénylet ügyében a budapesti rendőrség nyomozása még mindig eredménytelen. Mint már tegnap jelentettük a rendőrség nemcsak azokat a fiatalembereket állította elő a főkapitányságra, akik ellen a Club-kávéházi merénnyel kapcsolatban gyanu merülhetett fel, hanem több olyan fiatalembert is, akiknek talán semmi közük sincs a mostani merénnyel, hanem az elmúlt idők éjszakai eseményeinek állandó szereplői voltak és nexusuk az atrocitások szereplőivel olyan közeli, hogy kénytelen volt a rendőrség őket is gyanuba fogni.

Mint most Budapestről jelentik, az eddig őrizetbe vett fiatalemberek elmondották vallomásukban, hogy az ébredő gyűlések hatása alatt ezelőtt különböző iantasztikus tervekkel és eszmékkel foglalkoztak, de már kijózanodtak. Jelenleg a következők vannak a rendőrség őrizetében: Rumbold Atilla, Schwikler Mihály, Körmöndy Sándor, Imre Sándor, Stettner Antal, Ily László, Sesevich László.

Sesevich Lászlót, akit már napok óta kerestek a detektívek, kedden sikerült elfogni.

A nyugatmagyarországi felkelés őrizetbe vett szereplői közül szerdán délelőtt huszat szabadonbocsátottak, három azonban továbbra is őrizetben maradt. A rendőrségen szerdán szembesítették a letartóztatot-

takat egy kereskedővel, aki néhány perccel a merénnyel előtt távozott a Club-kávéházból és az utcán találkozott a merénylőkkel.

A szembesítésnek eddig még nincs eredménye.

Szerdán délelőtt házkutatást tartott a rendőrség több fiatalember lakásán és több helyen revolvereket

és golyókat lovalt le. Szerda estig összesen tizenegyen vannak a rendőrség őrizetében, azonban hogy közöttük lenne a merénnyel tettese, illetve tettesei, az egyelőre kétséges. A bünygyi osztályhoz azonban utasítás ment, hogy aki ellen nem lehet büntenyítő eljárást indítani, az kísértessék át a toloncházba.

A francia kormány még nem adott írásbeli választ az angol kérdőívre

**A londoni belga és francia nagykövetek meglátogatták
az angol külügyminisztert**

Londonból jelentik: A külügyi hivatalban jelentkeztek a londoni belga és francia nagykövetei, hogy kormányaik válaszáat az angol kérdőpontokra vonatkozóan szóbelileg adják az angol kormánynak. Lord Curzon először a belga nagykövetet fogadta. A francia nagykövete csak az esti órákban került a sor. Saint Aulaire francia nagykövet hosszabb tanácskozást folytatott Lord Curzon külügyminiszterrel. A tanácskozás tárgyról hivatalos közleményt nem adtak ki, de köztudomásu, hogy a jóvátetelek kérdésében követendő francia-belga politikáról volt szó. Írásbeli választ az angol kérdőívre a francia nagykövet -- mint mértékadó helyről jelentik -- nem adott át.

Valószínűnek tartják, hogy a szerdai fontos angol minisztertanács megkezdéséig a belga és francia kormányoktól írásbeli válasz is érkezik az angol kérdőpontokra. Erre vonatkozóan azonban hivatalos megerősítés egyelőre még nincsen.

Az angol politikai körök és a közvélemény most már valamivel optimistikusabban itéli meg a helyzetet. A Pall Mall Gazette ezt kifejezésre is juttatja és arról ír, hogyha bármilyen nehézségek merülnének is fel, Lord Curzon kitart eddigi politikája mellett -- amiben az angol parlament támogatására számíthat -- és igyekszik minden lehetőséget megteremteni a Franciaországgal való együttműködéshez.

A nemzeti kisebbségek sérelmei az egyházak békeligájának novisadi kongresszusán

A kisebbségi nyelv használatát követelik a felekezeti iskolákban

Novisadról jelentik: Az egyházak békeligájának kongresszusát szerdán délelőtt 9 órakor folytatták, a Srbska Matica dísztermében, ahol ez alkalommal bizalmas jellegű tanácskozás folyt. A bizalmas ülésen a következő delegáltak vettek részt. Angol részről Sir Dickinson, a Népszövetségi Liga tagja és dr. Alexander Ramsay, a liga titkára, Románia képviselőiben: dr. Ipin államtitkár, Demetrescu és Imre egyetemi tanárok, Hönigberger Károly bukaresti lelkész, a romániai luteránus egyház főfelügyelője és dr. Scharer lelkész. Magyarországról: Raffay Sándor budapesti evangélikus püspök, dr. Ravasz László budapesti református püspök, dr. Józán Miklós budapesti unitárius vikárius, dr. Boér Elek budapesti egyetemi tanár és báró Kaas Albert luteránus egyházi főfelügyelő. Az S. H. S. királyság részéről: Ireni görög keleti püspök, Gyorgyevics egyetemi tanár, Pribicevics Valerian görög keleti főesperes, Klepp Péter torzsai evangélikus lelkész, Schumacher Sámuel nemzetgyűlési képviselő, zimonyi esperes és Wagner Adolf Gusztáv bácsi esperes.

A bizalmas értekezletet Ireni püspök nyitotta meg magas szárnyalású beszéddel, ismertetve az ülés célját, amely elsősorban a nemzeti kisebbségek kérdését van hivatva megbeszélni és a további propagandát előkészíteni. Felhívta a delegáltakat, hogy tapasztalataikat és sérelmeiket adják elő.

Sir Dickinson angol delegált részletesen ismertette a saint-germaini és a trianoni békeszerződésnek a nemzeti kisebbségekre vonatkozó rendelkezéseit, elsősorban azokat a jogokat, amelyeket a békeszerződések a kisebbségeknek biztosítanak.

Ezután sor került a nemzeti kisebbségek sérelmeinek betérjesztésére. Elsőnek Klepp Péter torzsai evangélikus lelkész ismertette a református egyházhoz tartozó kisebbségek sérelmeit, ami főképpen azáltal érte őket, hogy iskoláikat és az iskolák birtokait elvették az egyháztól és ezáltal nagyon megnehezítették az egyház működését is. Rámutatott arra, hogy az állam jóakarata mellett ezek a sé-

relmek könnyen orvosolhatók volnának.

Wagner Gusztáv Adolf bácsi esperes az evangélikusok részéről sérelmezte különösen azt, hogy a felekezeti iskolákban minden dímenet nélkül vették be az államnyelvet. Hangsúlyozta, hogy a kisebbségek is fontosnak tartják az államnyelv megtanulását, de a mai rendszert nem tartják erre alkalmasnak, hanem azt kívánják, hogy a gyermekek legalább az alapismereteket anyanyelvükön sajátíthassák el. Ismertette az egyes felekezetek iskola alapjainak a sorsát, amelyeket minden rekompensáció nélkül elvettek, anélkül, hogy gondoskodtak volna ezeknek a jövedelmeknek az élvezőiről, ami által sok kultúrtervező elveszett. Azt a kívánságot terjesztette elő, hogy a németek és általában a kisebbségek legalább két évig anyanyelvükön tanulhassanak az elemi iskolában.

Schumacher Sámuel képviselő adatokkal igazolta a Wagner esperes által elmondottakat és ő is a fokozatos átterést követeli az államnyelvre, mert csak így tartja az evangélikus németek régi kulturáját biztosíthatónak. Tiltakozott az ellen, hogy a kormány tudta nélkül alantas hatóságok egyszerűen beszüntették a németnyelvű oktatást a horvátországi evangélikus iskolákban.

Dr. Goér Elek egyetemi tanár, magyar delegált ismertette a magyar kormány legújabb törvényjavaslatát, amely Magyarországon a nemzeti-ségi kérdést teljesen megoldotta és hasonló szellemben kívánja a magyar és más nemzeti kisebbségek jogainak biztosítását mindenütt.

Hönigberger bukaresti lelkész az erdélyi szlávok sérelmeit ismertette, majd még több felszólalás után a bizalmas ülés déli egy órakor véget ért. Utána a Mária királynő szülőháza bankett volt a kongresszus résztvevőinek tiszteletére, akik délután, mint Ireni püspök vendégei, Karlováca tettek kirándulást.

A kongresszust esztendőnkön délelőtt folytatják, amikor minden ügyben végleges határozatot hoznak.

Torontál-Temes megye közgyűlése

**Megszavarták a tisztviselők
rubaségelyét**

Beeskerekről jelentik: Torontál-Temes vármegye szerdán tartotta évnegyedes közgyűlését a vármegyeház dísztermében. Napirend előtt Raics Szvetisláv alispán indítványozta, hogy a vármegye törvényhatósági bizottsága fejezze ki felháborodását a miniszterelnök személye ellen elkövetett merénnyel miatt és egyben adjon kifejezést örömeinek afelett, hogy Pasics miniszterelnök sértetlen maradt. A közgyűlés egyhangulag elfogadta az alispán indítványát és táviratilag üdvözölte Pasics miniszterelnököt megmenekülésének alkalmából.

Attérve a napirend tárgyalására, Zupkovic Pavle főjegyző előterjesztette a tárgysorozatot, amelyen először a tisztviselők ruhaségelyének ügye szerepelt. Béllcs Vása tiszteletbeli főjegyző ismertette az állandó választmány javaslatát, amely szerint a vármegye a tisztviselőket ruhaségelyben részesíti és pedig a VI. rangosztályba sorozott tisztviselők évi 10.000 dinár, a VII. és VIII. rangosztályuk évi 8400 dinár, a IX., X. és XI. rangosztályuk évi 5400 dinár és a díjnokok 3000 dinár ruhaségelyt kapnak. A közgyűlés változtatás nélkül elfogadta az állandó választmány javaslatát és kimondotta, hogy a vármegyei szolgák 500 dinár rendkívüli segélyben részesülnek, az utmesterek 1000 dinár rendkívüli segélyt kapnak. A kórházi tisztviselők valamint a pénzügyi tisztviselők közül azok, akik könyvelési teendőket végeznek, 4000 dinár rendkívüli segélyben részesülnek.

Petrov Száva megyei jegyző előterjesztette Orlova község vasuti állomásának ügyét. Az orlovai vasuti állomás ugyanis fele uton van Orlova és Botos község között. Botos község törvényhatósági bizottsági tagjai heves vitát kezdtek ennél a pontnál, követelve a vasuti állomás áthelyezését Botos község 250.000 dinárt, azonkívül négy és fél hold földet ajánlott fel arra az esetre, ha a vasuti állomást áthelyezik. A közgyűlés hosszas vita után kimondotta, hogy teljesül Botos község kívánságát.

Végül elfogadta a közgyűlés a beeskereki jegyzői tanfolyam szabályzatát.

Betegget jelentett Pasics merénylője

Tovább folytatják a vizsgálatot

Beogradból jelentik: Pasics miniszterelnök elleni merénnyel ügyében a vizsgálóbíró tovább folytatja a vizsgálatot. Raics Milán előtt kedden hirdették ki az előzetes letartóztatására vonatkozó végzést. A vizsgálóbíró kérdésére a merénylő a végzés felolvasása után kijelentette, hogy nem kíván a felebezés jogával élni, mert tudja, hogy ugyis hiábavaló lenne. Raics egyébként betegget jelentett és kérte, hogy verbájának és akut gonoreájának kezelése végett utalják kórházba, amit azonban a vizsgálóbíró nem teljesített, mert még egyelőre kihallgatása miatt szükség van rá. A kérdést úgy oldották meg, hogy a börtönben Raics mellé ápolót rendeltek, aki a verbajos merénylőt kezeli.

Kihallgatta a vizsgálóbíró szerdán a merénylő fivérét is, aki Raics előéletére vonatkozólag érdekes adatokat szolgáltatott. Elmondotta többek közt azt, hogy Raics Zagrebben kávéházi beszélgetés során kijelentette, hogy az országot csak egy koalíció tudná kivezetni a válságból, a koalíció létrejöttének Pasics miniszterelnök a legnagyobb akadlya.

CIRKUSZ

Jubileumom

Elhatározásom nem mai keletű, hogy az idén nyáron végre jubiláljak. A szükségesség lépéseket már rég megtettem a jubileumi ünnepek előkészítésére s csak egyetlen — bár nem jelentéktelen — körülményt kell eldöntönnem még, azt, hogy mit is fogok tulajdonképpen jubilálni? Ott tudnillik még nem tartok, ahol a kintő Pascal, hogy születésem háromszázadik évfordulóját ünnepelhetném. Adnám alább is, de hiába van idén a centennáriumi esztendője, nem sorozhatom be magam Madách, Petőfi, Pasteur és a többi százéves jelesek közé sem, mert valamivel később látam meg, mint ők, a napvilágot egy zimankós téli éjszakán. Mit mondjak, még az ifjú Baedeker is megelőzött, büszkén ünneplheti ötvenéves írói jubileumát, míg én... Hol vagyok mindentől?

Jubilálni kell azonban az embernek és ezért szorgalmasan keresgéljek emlékezetemben, melyik az a nevezetes állomása életemnek, ami alkalmas lenne arra, hogy megüljem évfordulóját. Aranylakodalmamtól még messze járok, (különben is nem mind arany, ami lakodalmi), sőt még arra sem futja évfőlből, hogy érettségileg találkozhatnék tiz esztendő előtti osztálytársaimmal. Már-már arra gondoltam, hogy nem marad más hátra, mint megünnepelni annak az elhatározásomnak évfordulóját, hogy legkésőbb 1923-ban jubilálni fogok... amikor eszembe jutott, hogy akad azért olyan esemény előéletemben, ami, ha nem is túlságosan alkalmas arra, hogy növelje a társadalmi közmegebecsülést irányomban, mindamellett — tekintve, hogy éppen két decennium telt el azóta — megfélelő bázisa lehetne akár nagyobb szabású jubileumi ünnepeknek is. Az idén nyáron lesz ugyanis kerek husz esztendője annak, hogy kigolyóztak az alsóörsi urikaszinóból.

A legközelebb megalakuló jubileumi emlékbizottság tájékoztatására részletesen előadom az emlékezetes közgyűlési határozat előzményeit:

Alsóörs kis zalamegyei falu, ahol alapjában véve nincs is urikaszinó. A falutól két kilométerre azonban, a Balaton partján, a győri közlegyző építetett vagy tiz-tizenkét villát és kis nyaralótelepet létesített, ahol évről-évre ugyanazok a családok nyaraltak, mi is; az alapítók jóvoltából ez a villatelep ugyancsak Alsóörs névre hallgatott és itt működött júniustól szeptemberig az ugyanevezett urikaszinó. Nem akarok reklámot csinálni a telepnek, de, még ha túlzásnak látszik is ez az állítás, külön hely volt akár Pálcsinál; abban a tekintetben mindenesetre, hogy két komoly, nagy vitorlás, motorcsónak és vagy egy tucat rendes hadik állt a nyaralók rendelkezésére. Valamennyi vízijármű használatának díját már a lakókba beszámították, úgyhogy minden korlátozás nélkül, egész nap a Balatonon lakhattunk; elképzelhető, milyen rettenetes vízicsirkéfogókka váltunk mi, alsóörsi himnemű ifjuság, pár év alatt és mennyire kiélveztük azt a mennyi lehetőséget, hogy kecskeszakállas, öreg vezérünk — a közlegyző — jóvoltából hol Siófok, hol Keszthely, hol Balatonfüred kikötőjében fordulhattunk fel árbóctörés miatt és süllyedhettünk el.

Nincs azonban rózsza tövis nélkül és a szabad kalózkodás fejében természetbeni szolgáltatással tartoztunk: robotmunkával. Két-két inspekción minden áldott hajnalban köteles volt valamennyi hajót kimerni, kitisztogatni, rendbehozni. Ez a munka nem járt túlságos fáradsággal, ketten, ha nekigvirkóztint, félóra alatt végezhetünk vele. Baj csak akkor volt, ha előző éjszaka esett az eső, ilyenkor bizony megtörtént, hogy reggel hattól egész délig elvaca-kolhattunk a vitorlások meregetésével, annál is inkább, mert a nyár közepén elromlott a szivattyú és vödörrel, fazékkal kellett dolgozni a szük hajófenéken. Amilyen szerencsém volt, háromszor egymásután zivataros éjszakát követő reggel kerültem inspekción. El voltam keseredve emiatt rettenetesen és a többi csirkéfogó ráadásul még odagyűlt dél előtt kajánkodni és ugratni. Harmadszorra azután elmentem az öreghez panaszra és arra kértem, hogy ilyen napokon — tekintettel a nagy munkára — mindenki köteles legyen segíteni. Javaslatom elutasították, amire elhatároztam, hogy eső után az istennek sem teljesítek többet inspekción szolgálatot.

Két hétig egyfolytában szép idő járt, amit azután csunya, kétnapos őszi vihar váltotta fel. A harmadik napon, amikor kitisztult az ég, nem én lettem volna soros, de — hogy bosszantsanak — átcserelelték inspekciónat erre a napra. Legfiatalabb voltam, ki akartak velem banni. Félhatkor reggel felzörgött a vincellér, hogy az öreg üzen, azonnal meniek le csónakot mosni. Nem mentem, hanem elküldtem egy cédulát, hogy beteg vagyok. Tíz perc múlva visszajött a küldönc:

— A nagyságos ur azt üzeni, — jelentette ki — hogy akkor is jöjjön a fiatalur, ha haldoklik.

Erre azután üzentem valamit az öregurnak, nem éppen illedelmes, de azért közismert kizsólást, amit a kondástól tanultunk. (A szóbanforgó kifejezés egyébként egyike a legemlegettebb Goethe-idézeteknek, a kondás azonban aligha a német klasszikus összegyűjtött munkáiban olvasta.)

Az alsóörsi fűrdőtelepen óriási felzúdulást keltett viselkedésem, az engedelmesség megtagadása és főként a klasszikus citátum. Mindenki ellenem fordult, összes barátain egyhangulag követelték, hogy példás fenytékben kell részesülnöm. Az a büntetés, hogy letiltanak a csónakokról, nem látszott elegendőnek, mert már végén jártunk a nyárnak és feltehető volt, hogy nem érint túlságosan súlyosan, ha az utolsó négy-öt napot más szórakozással kell

eltöltenem. Az öregebb csibészek, kezdő jogászok és fiatal technikusok amellett kardoskodtak, hogy erkölcsileg kell lehetlenné tenni, ki kell végezni engem. Nem sok mód kínálkozott erre azonban valamelyiküknek eszébe jutott a megoldás:

— Ki kell golyóznia a kaszinóból!

Az ötlet köztetsést aratott. A kaszinóból még sohasem golyóztak ki senkit és talán éppen ezért nem is tekintették a tagok komoly helynek. Most itt volt végre az alkalom, helyrehozni a mulasztást. Nyomban összehívták a közgyűlést a strandra és a titkár, héthónapos maturájának minden komolyságával előterjesztette az indítványt, hogy ki kell zárni engem a kaszinó tagjai közül. Már éppen kimondták a határozatot, amikor a választmányi tagok egyike kisütötte, hogy nem vagyok tagja a kaszinónak. Hét éves voltam összesen és mikor annakidején tagnak jelentkeztem, azzal utasítottak el, hogy várjak legalább tiz esztendő koromig.

A kigolyózás ilyenformán majdnem megihusult. Azért csak majdnem, mert az öreg elnök gyorsan szólásra emelkedett és indítványozta, hogy vegyem fel rendes tagnak. Egyhangulag felvettek. Két perccel később, a titkár indítványára, egyhangulag kizárták »inkorrekt magaviseletem miatt.«

Hála istennek. Van mit jubilálnom legalább.

dió.

Becsületszóval fogadja a jogrend helyreállítását a magyar igazságügyminiszter

A Club-kávéházi merénylet és a Kovács testvérek összeesküvése a magyar nemzetgyűlés előtt — Rassay interpellációja Nincses expozéjáról a Bácsmegyei Napló tudósítása alapján

Budapestről jelentik: A magyar nemzetgyűlés szerdai ülésén az indemnítási vita során Rassay Károly nagyobb beszédet mondott. Hangsúlyozta, hogy a törvényesség és az alkotmányosság alapfeltétele a költségvetés előterjesztése. Ezzel szemben még zárszámadás sem került a nemzetgyűlés elé. Ebben a tekintetben Magyarország szinte unikum az európai államok között. Azok, akik az indemnítási javaslatot megszavazták, vállalják az alkotmányellenkormányzás felelősségét. Ez lehetlenné teszi számára a javaslat megszavazását. Felelős helyen elhangzott az a megállapítás, hogy a súlyos helyzetből az egyetlen kiút a külföldi kölcsön. Hogyha ez így van, akkor a kormánynak első kötelessége volna elhárítani az akadályokat a külföldi kölcsön útjából. Az pedig bizonyos, hogy a külföldi hitel szempontjából kedvezőbb helyzetben van az olyan állam, ahol költségvetés és zárszámadás van.

Ezután megindokolja Rassay, hogy mért viseltetik bizalmatlansággal a kormányzati rendszerrel szemben. Az elmúlt három év alatt, ugymond, a kormányzati rendszer jelszavakkal cicomázta fel magát és olyan korszakot produkált, amelyet a szétluzds, az eredménytelenség és a tehetetlenség korszakának lehet nevezni. Buján tenyészik a korrupció és az alacsony indulatok, amelyeknek eszköze az ekrazit. És teljes az eredménytelenség külpolitikai téren úgy, mint belpolitikai téren.

Beszél ezután az ország pénzügyi csődjéről, majd kimutatta, hogy az előző évek pénzügyminiszterei mind elhárították a külföldi kölcsön gondolatát, ma pedig az egyetlen komoly kormányzati gondolat a külföldi kölcsön.

Hogy a kormányzati rendszer a pénzügyi politika terén ilyen tehetetlenséget mutatott, annak az oka, hogy olyan kül- és belpolitikai követelt, amely lehetlenné tette, hogy a külföld elé kerülhessen.

Felolvassa ezután Rassay a Bácsmegyei Naplóból Nincses külügyminiszternek a szkupstindban a magyar kölcsönrel kapcsolatban Magyarország politikájáról tett nyilatkozatát és rámutat arra, hogy a magyar külügyminiszter az erre adott válasz alkalmával helytelenül ismertette a

parlament előtt Nincses kijelentéseit.

Utána Fábán Béla interpellált a legutóbbi napokban teleplezett összeesküvések és a Club-kávéház ellen elkövetett harmadik merénylet tárgyában. Rámutat arra, hogy a két jobboldali lap a közhivatalnokokat és a kisbirtokosokat az állam rendje ellen izgatja, a büncselekmények nyomait igyekszik eltüntetni és védelmébe veszi a gyilkosságokat és bombavetőket. Kérde, hajlandó-e a miniszterelnök gondoskodni, hogy a gyilkosok és bombavető ne tarthassanak tenn maguknak külön sajtót. Hajlandó-e a kormány eláltani, hogy a köztisztviselők titkos egyesületek tagjai lehessenek, amelyekben esküt tesznek.

Nagy Emil igazságügyminiszter azonnal válaszol az interpellációra. Meggyőződése, — ugymond, — hogy Magyarország el fog jutni a nyugalmihoz, gazdasági konszolidációhoz és belső rendezhez, de csak akkor, ha abban a felelős embereket nem gátolják meg. Mindent elkövet ebben az irányban és a Kovács-büntényben az interpelláló is tapasztalhatta a miniszterelnök erélyét és a tisztító munkára elszánt akaratát. Türelemre kéri a nemzetgyűlést. A kormány minden erővel rendet fog csinálni. Ehhez a kérdéshez nem agitációval és szenvedéllyel, hanem tárgyilagossággal kell hozzájárulni.

Becsületszavára kijelenti, hogy a teljes jogrend helyreállítására vállalkozott. Amely percben ehhez gyengének érezné magát, távozik helyéről.

Rakovszky Iván belügyminiszter szólal fel ezután. A Kovács-testvérek ügye, — mondja, — hitvány, közönséges büncselekmény, amely pénz szerzésére irányult. Felhossa a Club-kávéházi merényletet is. Egymásután három merényletről rántották le a leplet, amelyek a főváros dzsungeléből indultak ki. A legszigorubb és legkönnyörtelenebb tisztogatást fogja elvégezni. Kiadta a rendeletet, hogy mindazonok a helyeken, ahol feltételezhető, hogy fegyverek, robbanóanyagok és bombák vannak, a legszigorubb nyomozást folytassák le.

A beszédet az egész ház nagy tapsal fogadja. Fábán Béla kijelenti, hogy a miniszterek közléseit megnyugvással veszi tudomásul.

Benárd Agoston, a Nép főszerkesztője a baloldal zajos és gunyos közbeiktatásai mellett bejelenti, hogy a Nép egymillió koronát ajánlott lel a Club-kávéházi merénylet tettesének kézrekerítője számára.

Gömbös Gyula a fajvédő csoport nevében visszautasítja, hogy őket a merénylőkkel bármiféle kapcsolatban emlegessék.

Az ülés hat óraker ért véget.

Posta-munka a törvényalkotásban

A kamarák nem adnak véleményt az új adótörvényekről

A törvényhozási gyorstalpalásnak ekladans példái nyilvánulnak meg a szkupstina által újabban letárgyalt törvényekben.

A költségvetési tizenkettedekről szóló törvényt állandóan a tizenkettedik órában szokták a törvényhozási plénuma elé terjeszteni. A most letárgyalt és elfogadott javaslatban azonban nemcsak a következő három hónapra szóló indemnitás van, hanem többek közt intézkedik a költségvetési törvény a robotmunkáról, az ötszázalékos adópótlékról, egyéb adópótlékokról, felhatalmazza a minisztertanácsot, hogy a szerbiai polgári perrenatartásnak a végrehajtás és elidegenítés alól való mentesítésről szóló szakaszait az egész országra kiterjessze, s ezenkívül a költségvetési törvény nő és gyermektartási ügyekben is rendelkezéseket ír elő.

Bár mindezek a kérdések meglehetősen fontosak, a javaslat bizottsági és plenáris tárgyalására álg állott rendelkezésre egy hét.

Ugy látszik még sürgősebb postamunkát akarnak végezni az új adótörvények letárgyalásánál.

Az adóreform tervezetét az ország sajtójában csak a »Bácsmegyei Napló« »Pénzügyi politika« rovata ismertetett részletesen, s amiről a beogradi lapok közül is csak egy írt, — a pénzügyminisztérium megküldötte véleményezés végett az ország kereskedelmi és iparkamaraiknak.

Mindenesetre örvendetes jelenség, hogy legalább a kereskedelmi és ipari érdekeltség véleményére kíváncsi a minisztérium, amikor az ország lakosságának minden rétegét érintő új törvény alkotásáról van szó. Ugy látszik azonban az adótörvényeket fontosabb gyorsan megcsinálni, mint jól. Junius 20-ikán érkezett a kamarákhoz a pénzügyminisztérium törvényjavaslata s június 25-ikéig írásban kellett volna róla gazdasági, pénzügyi és jogi szempontból olyan véleményt mondani, amit a pénzügyminisztérium esetleg fel is használhat.

A veliki-beckereki kamara például komolyan akart foglalkozni a törvénytervezettel. Felírt tehát a közvetlen adók főigazgatóságához, ahova a véleményt fel kellett volna terjeszteni, hogy az engedélyezett öt nap arra sem elég, hogy a javaslatot sokszorosítsák, szétosszák s az érdekeltek elolvassák, nemhogy arra volna elegendő, hogy valaki egy egész emberöltőre szóló törvényalkotásról véleményt mondjon. Erre való tekintettel a kamara egy háromnapos halasztást kért véleménye beterjesztésére. A közvetlen adók főigazgatósága erre tiz napos határidőt engedélyezett s közölte, hogy június 30-ikáig Beogradban kell lenni, az írásbafoglalt s indokolt véleménynek, ha a kamara azt kívánja, hogy egyáltalán figyelembe vegyék véleményét.

A beckereki kamara ilyen körülmények közt lemondott arról, hogy az adótörvény javaslattal foglalkozzék. Aminthogy nem foglalkozott ezzel tudunkkal egyetlen iparkamara sem.

Az elutasított optálók ügye

A belügyminiszteriumtól kér utasítást a tanács

A Suboticára elintézetlenül visszakerülő optációs kérvények száma napról-napra növekszik, ámbar a már régebben visszaküldött kérvények elintézetlenül hevernek. A legnagyobb gondot az okozza, hogy a legtöbb optációs kérvényt alig lehet a belügyminiszterium által megkövetelt módon kiegészíteni.

A városi tanács nem tartja világosnak azt a rendeletet, mely az elutasított optálókkal szemben való magatartást előírja. Homályosnak tartják a nyugdíjasokra vonatkozó intézkedést is, mert egy rendelet szerint azoknak a nyugdíjasoknak, akik nem optálhattak az S. H. S. állam javára, el kell hagyniuk az ország területét, míg a későbbi belügyminiszteri rendelet szerint ezek ugyanolyan bánásmódban részesítendők, mint a többi elutasított optáló.

Mindezeknek a kérdéseknek a rendezésére most közvetlenül Beogradból kér utasítást a város tanácsa. *Orsics* Lázár főjegyző Beogradba utazott, ahol felvilágosításokat fog kérni a belügyminiszteriumtól a rendeletek alkalmazására. A város elsősorban arra nézve kér utasítást, hogy miképpen intézzék el azokat a visszaküldött optációs kérvényeket, amelyeknél lehetetlen az illetőség megszerzésének pontos idejét feltüntetni.

Apatinban letartóztattak egy háromszoros rablógyilkost

Öt évig sikerült bujkálnia

A napokban az apatini rendőrség megkeresésre letartóztatta *Tarbuk* István 24 éves kosztajnicai hentessegédet. *Tarbuk* még 1918. évben került Apatinba, ahol a Hahn-féle üzletben kapott alkalmazást. Öt évig háborítatlanul dolgozott, mindenki kifogástalan embernek ismerte. Az elmúlt hetekben saját öccse, aki nem tudott eddig róla, följelentést adott be ellene. A följelentés szerint *Tarbuk* 1918. év őszén egy sziszeki főerdész özvegyét és két cselédlányát meggyilkolta és kirabolta.

A gyilkos, akinek öt évig sikerült bujkálni, nyugodtan vette tudomásul a letartóztatást és nem is tagadta rémségtét. *Tarbuk*ot átadták az ügyészségnek s most kutatják, hogy más bűnök nem terhelik-e lelkét.

Nem eresztik be lakásába

a becskerekai apostoli adminisztrátort

Ugyanakkor, amikor Bácskának a kalocsai egyházmegyéhez tartozó részeire *Budanovits* Lajost apostoli adminisztrátorrá nevezte ki a szentszék, Bánátnak arra a részére, amely a temesvári püspökséghez tartozott, kinevezték dr. *Rodč* Refaelt.

Az új püspöki helynöknek *Becs* kerek városa a volt piarista rendházban utalt ki lakást. Hogy az adminisztrátor a lakásba beköltözhessen, a közgyűlési határozatnak megfelelően az épület második emeletén lévő muzeumot le kellene költöztetni az első emeleten három szobába. Az első emeleten hétszobás lakásban lakik a szerb gimnázium igazgatója, töle kellett volna három szobát elvenni, annál is inkább, mert csak négy-szobás lakás van igénye.

Becs kerek város tanácsa a felesleges három szoba elvételét mondta ki s minthogy városi ingatlan felhasználásáról volt szó, ezt a határozatot beterveztették a közgyűlésnek is, a belügymi-

niszteriumnak is s mindakét főrum jóváhagyta. Nem hagyta azonban jóvá a gimnáziumi direktor, aki kijelentette, hogy a három szobát nem adja át s be sem eresztli a lakásba az apostoli adminisztrátort.

A vármegyei alispán, a becskerekai polgármester tehetetlenek a gimnázium nagyhatalmu direktorával szemben s így az új püspöknek hivatali székhelyén nincs

A sentai orjunisták macskazenét adtak Vuics képviselőnek

Megparancsolták a magyar cégtáblák eltávolítását

A sentai *Orjuna*-egyesületébe tömörült ifjuság, amely az utóbbi időben mindszűrűbben ismétlődő botrányok kapcsán hallat magáról, a legutolsó huszonnégy óra alatt két ízben is életjelt adott magáról a sentai lakosság körében meglehetősen izgalmat keltő szereplésével.

Revolveres körmenet

Kedden este a sentai *Orjuna* tagjai macskazenét adtak és tüntetést rendeztek *Vuics* Joco radkális-párti képviselő háza előtt, azért, mert a képviselő Senta város szombati közgyűlésén azt az indítványt tette, hogy a javaslatokat ezentul szerb és magyar nyelven állítsák ki. A negyven főnyi tüntető csoportot dr. *Zagorica* Stevo sentai közjegyző és *Ruszvurm* Oszkár rendőrfogalmazó — a sentai Szokolegyesület alelnöke — vezették. A tüntetők az éktelen macskazene után a főbb utcákon revolvereikkel lövöldözve vonultak végig, miközben több utcákba akadályozókat inzultáltak.

Vuics képviselő feljelentésére a rendőrség megindította az eljárást a botrány rendezői ellen és szerdán délelőtt úgy *Zagorica* köz-

lakása. *Ródić* adminisztrátor a lakáshiány miatt most ott akarja hagyni *Becs* kerekét.

A kérdés hisztorikumához tartozik, hogy a piarista rendház valóságban a piarista rend s nem is *Becs* kerek város tulajdona, a várost a rend szerint nem illeti meg a tulajdonjog. A püspök tehát egy kicsit háztulajdonos is volna abban a házban, ahova nem engedik be.

jegyzőt, mint *Ruszvurm* fogalmazót kihallgatta.

Hadjárat a cégtáblák ellen

Szerdán reggel *Borgyoski* Ozven — *Borgyoski* kovácsmester fia — végigjárta a sentai kereskedőket és iparosokat, akiktől erélyesen követelte, hogy a nacionalista ifjak keddi gyűlésén hozott határozat értelmében a magyar szüvegű feliratokat és cégtáblákat két napon belül távolítsák el, mert a nacionalista ifjak szövetsége nem tűri tovább a magyar cégtáblákat. A sentai kereskedők úgy találták, hogy talán még sem tartozik a nacionalista ifjak hatáskörébe a cégtábla reszort és feljelentést tettek a rendőrségen a terrorisztikus fellépést tanusító orjunista ellen.

Nikolics György rendőrkapitány azonnal elfogató parancsot adott ki *Borgyoski* ellen, akit félórán belül már a rendőrségen ki is hallgattak. *Beslic* Dimitrije rendőrkapitány vezeti a kihallgatásokat, amelyek kapcsán eddig tizenöt közismert sentai nacionalistát beidézték a rendőrségre, mint tettestársakat. A kihallgatások tovább folynak.

A képviselők sürgetik a vajdasági községi választásokat

A választásokat csak a törvény módosítása után rendelik el

Beogradból jelentik: Minthogy a költségvetési tizenkettedekről szóló törvényjavaslat megszavazása módját nyújt arra, hogy a községi választásokat tizenöt napon belül kiírassák, a vajdasági képviselők között pártkülönbség nélkül mozgalom indult meg arra, hogy a belügyminiszter mielőbb elrendelje a városi és községi képviselőtestületi választásokat. Azt kívánják, hogy a Vajdaságban a szerbiai és montenegrói községi választásokkal egyidőben tartsák meg a törvényhatósági választásokat. Az általános kívánság ellenére azonban mindeddig semmi intézkedés nem történt ebben a tekintetben, úgy látszik azért, mert *Vuics* belügyminiszter, aki csaknem minden kérdésben a legnagyobb határozatlanságot tanusítja, ezt a kérdést is minél tovább halasztani akarja.

Általános vélemény szerint Szerbiában és Montenegroban egy napon tartják meg valamennyi törvényhatóság választását, míg a Vajdaságban ez több napig fog eltarthatni, hogy a közigazgatási hatóságok vezetői a körzetükbe eső választásokon mindenütt jelen lehessenek.

A vajdasági választások ügyében két ugynevezett »rövid interpelláció« fekszik már a parlamentben a belügyminiszter előtt. Az egyiket

Szetyerov Szlavko demokrata, a másikat *Vuics* Demeter földművespárti képviselő nyújtotta be. Mindketten azt kérdezik a minisztertől, hogy miért nem hirdette még ki az új községi törvényt és mikor fogja elrendelni a választásokat, továbbá, hogy tett-e már a választásokra előkészületeket.

A belügyminiszter ezekre a kérdésekre még nem válaszolt, bár az illetékes referensek, — mint megbízható helyről értesülünk, — már elkészítették referátumukat. Értesülésünk szerint a miniszter válaszában rá fog mutatni arra, hogy a vajdasági községi választási törvényt még 1922 május 4-ikén megszavazta a törvényhozó bizottságnak erre illetékes második szekciója és *Timotievics* akkori belügyminiszter elő is készítette a törvény publikálását. Akkor azonban néhány képviselő kérésére elmaradt az új törvény kihirdetése, mert nem akarták, hogy a községi választások hamarabb megtörténjenek, mint a parlamenti választások. Azóta mozgalom indult meg, hogy a községi önkormányzat erősebb biztosítására a törvény néhány szakaszát módosítsák és ezért az alap törvényt a szlovéniai községi választásokról szóló törvényben foglalt felhatalmazás alapján módosítás végett újból a törvényhozó bi-

zottság második szekciója elé fogadják terjeszteni. Mihelyt azonban a bizottság végez ezzel a módosítással, a törvényt azonnal kihirdetik és akkor rákerül a sor a választások kiírására. A vajdasági községi választások eszerint tehát újabb halasztást szenvedtek.

HIREK

Kiváncsi amerikaiak

Unatkozó gazdagok, érdeklődő, nyugtalan eszű professzorok, angol ladyk, német nászutasok eddig Olaszország városait járták, ha a kultúra csodálatos emlékeit, torzóit kívánták. Itália földjén bolyongtak lázasan, ha a hétköznapiakba eláradtak és örömeikre sarkallta őket a felszabadult kulturéhség, az emberi kíváncsiság, az a kifürkészhetetlen valami, amely a szépművészet magyart Páris felé fordítja és amely a kőszá tengerész Kelet pompás titkaival hozza össze. Így volt ez eddig, ez volt a rendje a kultúreberek tarsangolásának, amely tradíciót jelentett mindenütt, divatot, olyat, amelynek gyökerei egy kétezereves civilizációban rejtőztek.

A civilizáció felborult, szétört, földulatott a háború által és így a divat is lejártában van, amint azt egy amerikai hírből pontosan és kétségtelenül meg lehet állapítani. Az amerikai hír ugyanis arról szól, hogy az Unioan a kétutazók, a kulturéhses tanúrok legújabbban nem Olaszország, hanem Oroszország felé indulnak utnak. A régi világ, a régi kultúra helyett — az új csodák, nyomorúságok és szenzációk földjére kíváncsiak a dollárok tulajdonosai. Nem kutatjuk, hogy miért, miképpen fordult meg az érdeklődés, hogyan, mi okból lett Olaszországnak konkurens a proletár Oroszország az amerikaiak előtt. Ezt a kérdést nagyon nehéz lenne csak egy futtatásban eldönteni. Régi értékek, régi, megbecsült és dogmatizált igazságok lejárásának és új, eddig ismeretlen életek és turesaságok idejét éljük. És ebben a korban csak az áll kétségtelenül, hogy ma már kevesen állnak dímélkedve az olasz mesterek szobrai előtt, hogy kevesen esküsznek lelkesen és tanatikususan a róneszansz művészetére. Valami nagy és általános kétkedés veszi körül az európai civilizáció eredményeit és egyre több birodalom ébred fölcsendült új szentenciákra és megmunkált új értékekre. A misztikus Oroszország, ahol vörös tanatikusok új rendbe próbálják szorítani az életet, ma ugyanaz, mint volt valamikor India, meg a délamerikai mezők, ahova ezrével zarándokoltak el a csodakeresők és a nyugtalan szívűek. A kíváncsiság Oroszország felé fordul ma legéberebben, oda indulnak az amerikai vándorok, akik az élet iriss vetésére szeretnének akadni, a mostani civilizáció földjéről, amelyet földultak és szétszaggattak grándtok, halálok és gyűlöletek.

— *Pasics* miniszterelnök *Szubotica* városához. A *Pasics* miniszterelnök ellen elkövetett merénylet után *Szubotica* város tanácsa táviratilag üdvözölte a miniszterelnököt, akinek távirati válasza szerdán érkezett meg a főispáni hivatalba. *Pasics* miniszterelnök köszönetét fejezi ki a város üdvözléséért.

— *Noviszad* üdvözlő távirata *Pasics*hoz. *Noviszad* város tanácsa szerdán délelőtt diszközgyűlést tartott abból az alkalomból, hogy a *Pasics* miniszterelnök ellen elkövetett merénylet nem sikerült. A diszközgyűlés táviratilag üdvözölte *Pasics* miniszterelnököt és szerencsekívánatait fejezte ki a miniszterelnöknek.

— **Novisad francia vendégei.** Novisadról jelentik: Szerdán délelőtt Beogradból két monitorral Novisadra érkeztek Pasics miniszterelnök felesége és leánya, Simons Clemens beogradi francia követ attaséja és titkára kíséretében, *Krisztics* Lepszáva, a beogradi francia egyesület elnöke, *Lutes* volt washingtoni követ, valamint több francia tiszt. A vendégeket dr. *Stefanovic* Zsarkóné fogadta a hajóállomáson, a novisadi szerb-francia egyesület nevében. A vendégek az egyesület meghívására utaztak Novisadra, ahonnan csütörtökön térnek vissza Beogradba. A vendégek tiszteletére hétfőn este *Irenei* püspök estélyt adott, amelyen nyolcvan meghívott vett részt.

— **A sombori közgyűlés Senta város határozata ellen.** Somborból jelentik: A tegnapi napon Somborban tartott megyei közgyűlésen több sentai ügyet tárgyaltak. Többek között *Bobrik* György sentai pénzügyi tanácsnok nyugdíjazása is napirendre került. A megyei bizottság a Senta város által hozott határozatot — amelyben a nyugdíjazást megtagadták — felelősségétől mentesítették s utasították Senta várost újabb olyan közgyűlési határozat hozatalára, hogy *Bobrik* György nyugdíját kaphasson.

— **Eljegyzés.** Löbl Ernő és Décsi Juliska jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Horváth Irénkét Molról eljegyezte Strölinger Hugo Budapest. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Időgenforgalmi adó Münchenben.** Münchenből jelentik: A müncheni városi tanács elhatározta, hogy időgenforgalmi adót fog életbe léptetni. A tanács azt reméli, hogy július elsejétől a jövő év márciusáig kilenc millárdot fog ez az adó jövedelmezni. Az új adóval akarják pótolni azt a veszteséget, mely a fogyasztási adóban érte München városát azzal, hogy a sörfogyasztás a tavalyi 1.075.000 hektoliterről 850.000 hektoliterre ment vissza.

— **Sándor község vízellátása.** Sándor község vízellátás tekintetében eddig nagyon súlyos helyzetben volt, mert a községnek egyáltalán nem volt egészséges és jó ivóvíze. A városi tanács, amely Sándort mindinkább beakarja kapcsolni a város forgalmába és azt inkább külvárosnak tekinti, legutóbb elhatározta, hogy Sándorban is ártézi kutat furat. Ennek a kutúrásnak a munkálatait szerdán már meg is kezdték, úgy, hogy most már hamarosan Sándornak is lesz jobb ivóvíze.

— **Csehszlovák gimnázium Petrovácon.** Petrovácról jelentik: Szerdán rakták le az építendő szlovák gimnázium alapköveit nagy ünnepségek keretében. Az ünnepélyen részt vett *Seba* Jean beogradi csehszlovák követ is. A csehszlovák kormány egymillió cseh koronával járult hozzá az iskola építéséhez. A tanításokat cseh tanárok és tanárnők fogják végezni.

— **Római katolikus hitközségi választás Sentán.** Sentáról jelentik: A sentai római katolikus hitközség szerdán ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy július 16-án választják meg a hitközség kétszáztagú vezetőségét. Választani fog minden husz évet betöltött adófizető hitközségi tag, választható a 24-ik évüket betöltött hitközségi tagok. Választási elnök *Gözon István* prépost lesz. A bizalmi férfiakat a választáson fogják kijelölni.

— **Sztrájkolnak a berlini fém munkások.** Berlinből jelentik: A német főváros összes fém munkásai szerdán sztrájkba léptek.

— **Betiltották a határidőüzleteket a berlini tőzsdén.** Berlinből jelentik: A köztársaság elnöke szükségrendeletet bocsátott ki, melyben az értéktőzsdén megtiltja a határidőüzleteket. A kormány felhatalmazást kapott, hogy ezt a tilalmat az áruüzletre is kiterjeszthesse. Elrendelték továbbá, hogy dollárátutalásokat csak a hivatalos jegyzés alapján lehet lebonyolítani.

Monarchista összeesküvést lepleztek le Bécsben

Három német puccsista tisztet letartóztattak

Bécsből jelentik: Szerdán Bécsben három német tisztet tartóztattak le, akik, mint a németországi jobboldali puccsszervezetek tagjai merényletet akartak elkövetni több osztrák politikus, köztük *Seipel* kancellár ellen. A letartóztatottak: *Krüger* és *Wolff* kapitányok és *Mischow* volt főhadnagy, akik a német jobboldali szervezet megbízásából utaztak Bécsbe, hogy a merényletet ottani híveikkel együtt végrehajtsák. Lakásukon huszonöt *Mannlicher* fegyvert, nagymennyiségű mu-

niciót, ekrazitot és egyéb robbanóanyagot találtak. Megállapították, hogy ők rejtették el Bécsben *Thilesen* kapitányt, aki *Erzberger* és *Rathenau* meggyilkolásánál vezető szerepet játszott. Társaságukhoz tartozott a tizenhat éves *Novoschat* is, aki a múlt héten megölte barátját, *Korgert*, hogy a szervezettel, a melyből *Korgert* kilépett, el ne árulhassa. A bécsi rendőrséget ez a gyilkosság vezette az összeesküvés nyomára. A nyomozást az összeesküvők ellen tovább folytatják.

— **Dóbbé Nándort házasságszédelgés miatt elítélték.** Budapestről jelentik: A Landau-pörből ismert *Dóbbé Nándort* a budapesti törvényszék szerdán házasságszédelgés, sikkasztás és súlyos testi sértés miatt négyévi börtönrre ítélte. A büntetésbe a bíróság három és fél évet a vizsgálati fogságból kitöltöttnek vett.

— **Dokkmunkás-sztrájk Angliában.** Londonból jelentik: Számos kikötővárosban a dokkmunkások szervezeten sztrájkban törtek ki. Londonban hatezer munkás lépett sztrájkba.

— **Új napilap Beogradban.** Július 15-én Beogradban »*Putro*« címen új független, politikai, illusztrált napilap fog megindulni. A lapot *Vesznics Radoszláv* és *Risztovic Vladimir*, az »*Epocha*« volt főszerkesztője szerkesztik.

— **Kopinics büntársai fogva maradtak.** Budapestről jelentik: A Kopinics-féle száznegyvenmillió sikasztási ügyben tudvalevőleg bűnösök büntetésesség címén letartóztatták *Darai László* nyugalmazott főhadnagyot és *Papp Mátyás* német. A védő felfolyamodást jelentett be a letartóztatás ellen, amelyet az ügyészség indítványára a vizsgálóbíró is fentartott. A vádtanács szerdán foglalkozott a védő felfolyamodásával és azt elutasítva, az előzetes letartóztatás fentartása mellett döntött.

— **Meghalt Vrangel tábornok apja.** Karlovácról jelentik, hogy *Vrangel* tábornoknak, az ellenforradalmi orosz csapatok volt fővezérének apja *Karlovác*on 70 éves korában meghalt. *Vrangel* apja szintén tábornok volt a cári hadseregben.

— **A Müpártolók Köre** csütörtökön este 8 órai kezdettel *Palicson*, a nagyvendéglő helyiségében tartja az idén az első előadását, mely iránt igen nagy az érdeklődés, amennyiben már igen sok jegy kelt el elővételben. Rossz idő esetén az előadást szombaton tartják meg. *Villamoskocsi* közlekedik fél 12-ig.

Prima gépszliakat gyárt *Meikus Károly* Novsád, a selyemgyárnál.

— **Fiume kiadta a zagrebi gyilkost.** Ismeretesek azok a tárgyalások, amelyek *Flume* állam és a zagrebi rendőrség között *Paskievics* Hrvojenek, a zagrebi kettős rablógyilkosság tettesének kiadatása miatt megindultak, aki a gyilkosság elkövetése után *Fiumé*be menekült. A fiumei rendőrség *Paskievics*et a zagrebi hatóságok felkérésére letartóztatták, de azt kívánták, hogy *Paskievics* kiadatása esetén a zagrebi rendőrség is szolgáltasson ki egy emigránst. Ezt a kívánságot a zagrebi rendőrség megtagadta. Emiatt a zagrebi gyilkost *Fiumé*ban szabadonbocsátották. A további tárgyalások után azonban ismét letartóztatták és kedden *Susáknál* átadták a jugoszláv hatóságoknak. *Paskievics*et vonaton szállították, néhány állomással előbb azonban autóra ültek és így vitték a zagrebi törvényszék fogházába.

Aranyernél, májduzzadásnál és derékfájásnál a *Ferenc József* keserűvíz használatát sok esetben gyógyulást s mindig kellemes megkönnyebbülést szerez.

— **Országos sakkverseny Novisadon.** Novisadról jelentik: Augusztus 3-án megtartandó országos sakkkongresszus keretében sakkversenyt rendeznek, a melyre már ugyszólván az ország valamennyi jónévű sakkversenyzője benevezett. A verseny első díja 1500, a második 1200 dinár.

Dr. Kovanic Ránko volt pécsi orvos *Vraňacka Bania*-n rendel gyomor- és

— **Posta-, távirat- és telefon tisztviselői kongresszusa.** Beogradból jelentik: A posta-, távirat- és telefon-tisztviselők országos szövetsége július 12. és 13-án Beogradban kongresszust tart, amelyen a tisztviselők anyagi helyzete kerül tárgyalásra.

— **Halálos eperszedés.** *Kovács Erzsébet* suboticei 37 éves *Harangoska-ucca* 4. szám alatti lakos, szerdán délután felmászott a ház udvarában álló eperára, epret enni. Az ág, amelyiken állott letört és *Kovács Erzsébet* oly szerencsétlenül esett le a földre, hogy nyomban meghalt. A mentők kiszállították a *Bajai-temető* hullaházába.

SPORT

A göteborgi olimpiád

Gerő második lett a 100 méteren Gáspár győzött a magasugrásban

A göteborgi kis-olimpiád második napi programját szakadó esőben bonyolították le. A felázott pályán a versenyzők nehezen mozogtak és ez magyarázza meg az elért közepes eredményeket. A magyar atléták közül egyedül *Gáspárnak* sikerült győznie a magasugrásban 183 centiméteres eredménnyel, míg *Gerő* a 100 méteres síkfutás döntőjében második lett *Houben* német bajnok mögött, aki a nehéz salakon sokkal könnyebben kifutotta formáját, mint a gyöngé fizikumú *Gerő* és az ausztráliai *Carr*, aki, mint a verseny favoritja, csak a harmadik helyen végzett.

100 m. döntő: 1. *Houben* (német) 11 mp. 2. *Carr* (ausztráliai). 3. *Gerő* (magyar) 11.1 mp. 4. *Imbach* (Svájc) 5. *Friedrich* (német). Centiméterekkel első, egy méterrel harmadik.

Magasugrás: 1. *Gáspár* (magyar) 183 cm. 2. *Orjola* (finn) 180 cm. 3. *Jansson* (svéd).

10.000 méter: 1. *Rastas* (finn) 31 p. 42.7 mp. 2. *Sipila* (finn) 31 p. 45.3 mp. 3. *Backmann* (svéd). 4. *Bodariff* (német). 5. *Kultsár* (magyar).

Súlydobás: 1. *Jansson* (Svédország) 13.98 mp. 2. *Nielsson* (svéd) 13.80 mp. 3. *Tammer* (finn) 13.69 m.

A harmadik nap eredménye:
Diszkoszvetés: 1. *Niitymet* (finn) 44 m. 95 cm. 2. *Steinbrenner* (német) 42 m. 17 cm. 3. *Erickson* (svéd) 42 m. 4. *Csejthey* (magyar) 40 m. 41 cm.

Hármasugrás: 1. *Tuulos* (finn) 15 m. 39 cm. 2. *Jansson* (svéd) 14 m. 69 cm. 3. *Holz* (német) 14 m. 26 cm.

400 m. síkfutás: 1. *Weien* (finn) 49 mp. 2. *Enghdal* (svéd) 49.4 mp. 3.

Paulen (holland) 49.7 mp. 4. *Kurunczy* (magyar) 50.3 mp.

1500 m. síkfutás: 1. *Vide* (svéd) 3 p. 56 mp. 2. *Peltzer* (német) 3 p. 58.4 mp. 3. *Huding* (svéd) 4 p. 2.2 mp.

4×100 m. staféta: 1. Finnország 42.6 mp. 2. Svédország 43.5 mp. 3. Norvégia 43.6 mp. A győztes német csapatot szabálytalan váltás miatt diszkvalifikálták.

Kétkesz diszkoszvetés: 1. *Nitimas* (finn) 84 m. 85 cm. 2. *Erickson* (svéd) 79 m. 40 cm.

Előfutamok:

200 méteres síkfutás előfutamaiban győztesek *Krüger*, *Friedrich* és *Houben* (németek). *Kurunczy* kiesett.

110 méteres gátfutásban győztek *Kasten* és *Trossbach* (németek) és *Wilheim* (osztrák).

Jugoszláv és magyar uszók győzelme Kopenhágában. A magdeburgi verseny után az uszók Kopenhágában startoltak, ahol a stafétában az első díjat Magyarország, a másodikat Jugoszlávia reprezentációja nyerték. Eredmények: **100 m. gyorsuszdás:** 1. *Turnovszky* (magyar). 2. *Gáborffy* (magyar). **Oldaluszás:** 1. *Kenyeri* (magyar). **Hátuszás:** 1. *Bartha* (magyar). A 4×50 méteres stafétában első Magyarország, második Jugoszlávia. A vízipólómérkőzést a magyarok 12:1 arányban nyerték.

TŐZSDE

Novisadi terménytőzsde, július 4-én. Irányzat tengeriben szilárd, búzában lankos. Összforgalom 87 vagon. Buza 77 kg-os 439.50 dinár, 76 kg-os 527.50 dinár, tengeri bácskai szokványra 275.50 dinár, 4%-os deffekt 272.50 dinár, 100%-os szeremi 295 dinár, tiszai rakomány 285 dinár, liszt 0-ás 670 dinár, árpa bácskai 290 dinár, zab 310 dinár, korpá 135 dinár. Másban nem volt üzlet.

Beograd, július 4. Zárlat: London 427, Páris 5.60—5.58, Newyork 93.25—93, Prága 2.84—2.83, Genf 16.40—16.35, Róma 4.06—4.05, Berlin 0056—0055, Bécs 0.13.2—0.13.01, Bukarest 47.50—47, Szófia 89, Budapest 1.112.

Zagreb, július 4. Zárlat: London 428—426.50, Páris 5.67.50—5.50, Newyork 94—93.25, Genf 16.375, Prága 283—282, Berlin 0057—0055, Bécs 0.13.25—0.13.1, Budapest 1.08—1.03.

Zürich, július 4-én. Zárlat: Berlin 000.34.25 (0.0034), Newyork 576.75 (572.25), London 26.28 (26.12), Páris 34.30 (34), Milano 25 (24.80), Prága 17.37.50 (17.17), Budapest 0.06.50 (0.06.50), Beograd 6.20 (6.25), Varsó 000.50 (000.45), Szófia 5.50 (5.50), Bécs 00081.50 (00080.75), Bukarest 2.55 (2.55).

Budapest, július 4. A devizaközpont hivatalos árfolyamai: Amsterdam 3320—3440, Beograd 92—96, Bukarest 42—46, Róma 368—388, London 38750—38970, Newyork 8495—8795, Páris 500—530, Prága 255—267, Varsó 6.60—7.40, Bécs 12—13, Berlin 7.30—6.10, Napoleon 20600. **Váltók:** Dinár 92—96, Lei 4—46, Dollár 8495—8795, Francia frank 508—528.

Értéktőzsde. A nyitástól a zárlatig az értéktőzsde a mai napon a tomboló hossz jegyében indult meg. Az összes papirokban a kereslet van túlsúlyban. Az arbitrázsértékekben is nagy forgalom nyilvánult meg. A hetipénz a nagy kínálat folytán öt és egy negyed százalékig esőkhent. Egyes papírok nagy mértékben drágultak, így a *Ganz-Darubius* a zárlatig a keddi zárlat 5.800.000 koronás árfolyamával szemben 1 millió 350 ezer koronával drágult. **Zárolások:** Magyar Hitel 192000, Osztrák Hitel 76000, Salgó 272000, Rima 73500, Déli vasút 49000, Ganz 7.150.000, Kőszén 860.000, Papírpár 21.000, Földhitel 158000, Kereskedelmi Hitel 39000, Kereskedelmi Bank 450000.

NYILTTÉR.

1516/923. kig. szám.

Árajánlási hirdetmény.

Stari-Sivac község képviselőtestületének 79/1923. számú határozata értelmében az összes községi közdülűutaknak felmérési munkálatai elvégzésére ezennel árajánlási hirdetményt nyitunk és felhívjuk a törvény értelmében feljogosított földmérő mérnököket, hogy 20 dináros okmánybélyeggel ellátott írásbeli árajánlataikat alulírott községi előljárásnál legkésőbb f. évi július 15. nyújtsák be. Az árajánlatok □-ölenként értendők. Egyéb feltételek a községi jegyzői irodában a délelőtti hivatalos órák alatt (8—12 között) megtekinthetők.

Stari-Sivac, 1923. évi június 30-án.

5085

Előljáráóság.

Marko Babunović & Co.

erdőkitermelési vállalata

Sarajevo, Aleksandrova ul. 3.

Foglalkozik tűzifa, épületfa,
fenyő (tanne és fichta)
gömbfa, bükkfászen

kitermelésével és ezeket azonnali
szállításra állandóan raktáron tartja.

5080

MANNESMANN-CSÖVEK

gáz- és vízvezetékre, utak, leszállított áron kaphatók ab beogradi raktár.

Megrendelhető:

BRAĆA VERNIĆ CÉGNÉL

Beograd, Vuk Kradžića ul. 6.

A Mannesmann-csővek gyári lerakata.

5076

„SILVA“INDUSTRIJALNO I TRGOVAČKO DRUŠTVO
ŠUMSKIM PROIZVODIMA.

KÖZPONT: ZAGREB, PALMOTIČEVA UL. 2.

FIÓK: OSIJEK RELKOVIČEVA UL. 7.

AZONNALI SZÁLLÍTÁSRA AJÁNL:

FÜRESZELT ANYAGOT: p. deszkát, léceket, stáflit, horvát és szlovén származású borovipallót, továbbá

ÉPÜLETFÁT, tetszés szerinti méretekben és mennyiségben

TŰZIFÁT bükk-, gyertyán- és tölgyhasábot, baltázott dorongot, bükk- és tölgyfűrész hulladékot,

BÜKKFASZENET.

Egy elsőrendű és jól bevezetett
amerikai cikk**vojvodinai alképviselete**

átadó oly személynek vagy cégnek, aki legalább 100.000 dinár tőkével rendelkezik. Energikus és agilis személy havi 6000—8000 dinárt kereshet vele. Ajánlatok „AMERIKANAC“ jelige alatt *Aksentijević és Fiksmán* hirdetési irodába Beograd Skopljanska ul. 18. intézendők.

**BÁDOGOSSEGÉDEK
FELVÉTELNEK**

„IRIS“

Fém- és Pléháru Ipar, Ing. Faith Ferenc
A temerini kapunál a csatornán túl.Cséplőtulajdonosok és iparvállalatok
figyelmébe!!!Trifajli darabos kőszén naponta
érkezik Suboticára vagonkételekben.

Kapható

VUKOVIĆ I DRUG SUBOTICA

Senčanski put, Siska ulica 9. — Telefon 4—50.

6—40 HP nyersolajmotor (250 gr. pro HP)

1—40 HP villamos motorok és dynamók

„Salvo“ és „Orion“

biztonsági zárat. — 30 és 40 HP kompressor
nélküli Dieselmotor.

„Automat“

folytonos hállyák. — Csigasor, emelő és héverek
18000 kg-ig.**70 HP Diesel**alig használt összes tartozékaival. — Transzmissiók
30—70 mm. csapágyakkal.**Fa-, fém- és bádogneműmunkáló**

gépeket és szerzőmokat azonnal szállít

HOLLÁNDER MÉRNÖK SUBOTICA

„TREUGA“ képviselő: Cara Lazara 4.

Keresünk festőt,

aki a fonál festést minta után is elkészíti

Adunk cserébe gyapjuért minden vastagságú Selfacktoron készült fonalat, ugyszintén mindennemű kötött árut. Kendőket és ló-takarókat ezen gyapju dolgok készpénz ellenében is kaphatók a legolcsóbb napi áron. Kanavászra dolgozott és kézencsomózott tiszta perzsaszőnyegeket nagy választékban.

Sentai Gyapjufeldogozó Iparvállalat.

MAKULATURA UJSÁGPAPÍRnagyban és kicsinyben, legolcsóbb árban
kapható**PUBLIK-REKLAM SUBOTICA**, Strass-
mayerova 8. Telef. 834**KEFEKÖTŐK FIGYELMÉBE!**

Érkezett nagyobb mennyiségben puha, félkemény, sk. kemény lőszér, mexikói és magyar-gyökér, 50—55 és 65-ös francia Stock-sörte.

Kínai sörte, fekete „C“ sörte 2¹/₄-es fekete csunking rifling, 2¹/₄-es fekete tiensini sörte, 2¹/₂-es fehér csunking sörte, fehér és fekete patentfibris, fehér tula fibris, fekete- és szürke keményfibris, bazin, meszes és magyarsörte és ecsetanyag, Bankscher és kanál furók minden számból kefék és készárak.**WEISZ JENŐ** keféáru gyárában, Subotica.

Ne csak olvassa, hanem személyesen győződjék meg, hogy az egész országban nálam vásárolhat legolcsóbban.

Csak rövid ideig!**Féláron, mint eddig!****Ritka alkalom!**

Üzletalakítás miatt rövid ideig

féláron kiárusítok

dusan fölszerelt raktáramról

férfi és női szöveteket selymeket
mindennemű rőfősárut

tisztán azért, hogy az üzletalakítás munkáját megkönnyítsem.

Legjobb alkalom, hogy

szerezze be szükségletét egész évre

és figyelmeztesse rokonait és ismerőseit, hogy

ők se mulasszák el ezt a kedvező**és soha vissza nem térő alkalmat.****KOSTA DODIĆ SOMBOR**

Kraljevića Gjordje ul. 3.

A nagy szerb templommal szemben.

FOGLALKOZÁS

Hertzberger-féle gőzmalomba fűtőgépész és malommunkások felvételnek 4636

Fa-szakmából fiatal könyvelő, ki külső teendőket is végez, keres oly állást, ahol a szombatot megtarthatja. Címeket kérek a kiadóba. 5086

Tüziember féderes munkára felvételt. Erdi Balint kocsigyáros, Subotica 4981

Kifutó felvételt. F. Kovacs Drug. 5097

Házak vásárlása és eladása, lakások elcsereje és kiadása; butorozott szobák kaphatók állandóan. Tulajdonosok megbízatását kérem. Továbbá eladó: ebédlő-butor, tükrök, Paszelli-képek, ezüst evőeszköz, perzsaszőnyegek, íróasztal, egyes Wertheim-szekrény, tégszekrény. Lángné, Agina-lica 11. 4096

Fiatal fűszereseg, ügyes detaillista, felvételt. Körösi Géza Subotica

Egy külföldi cég megbízásából veszek minden mennyiségű

borkövet

a legmagasabb napi áron. Mintázott ajánlatokat kér: Trafikant Gábor Subotica.

Bognárok és fakereskedők figyelmébe!

Nyírfa gőzbrud kocsirudnak nagy mennyiségben kicsinyben és nagyban kapható Velickovic Dj. Gruja fakereskedőnél Beograd na Savi Hercegovacka ul. 17. Telefon 17-93. 4999

DIAMALT

Pékek figyelmé! "DIAMALT" a Hauser & Szozotka gyárból Wien-Stadtban, békebeli minőségben, kapható kizárólag a vezérképviselőnél Jugoszlavia számára

Eduard Dožanec, Zagreb Lerakat Strossmajerova ul. 10. Ovakodjunk porainku vagy ínyelkony utánásoktól.

Műtrágya

legolcsóbban beszerezhető Lederer Leo cégnél Somborban Szükséglete fedezése előtt ne mulasszon el ajánlatot kérni. 4761

Dívtos batisztzsebkendők hímzett és aszuros sarokkal, körülhorgolva, darabonként 25 dinárért kaphatók, míg a készlet tart. Antal Mihálynál. VII. Osztojiceva (ezelőtt Jakab) ucca 10

Gépész, nős, az összes vezérművekről vizsgázott géplakatos és esztergályos 22 évi gyakorlattal, jelenleg gőzmalomba van, cözüzemhez állandó állást keres. Cím a kiadóban. 5084

A szül megéhetés miatt állást keresek ellátással és fizetéssel vagy meg egyezés szerint. Tájfői Mihály s. kántortanító, Topolya. 5092

Egy fiatal nős ember, ki a szerb, magyar nyelvet szóban és írásban bírja, jó bizonyítványokkal téglagyári ispáni vagy raktárnoki állást keres helyben vagy vidéken. Cím a kiadóban. 5088

Irodal teendők végzésében jártas, szerb, magyar nyelvet értő kisasszony azonnal felvételt Fischer Ernő cégnél Subotica, Pašiceva-lica 9. 5062

Munkáslányok azonnali belépésre kerestek a szegedi-uti keményítőgyárba. — Lelenházzal szemben. 4050

Ügyes manikűröző nő felvételt azonnalra Hirsch manikűr-szalónjába. Liffakozói mellett. 4049

Rövidárúnykereskedés részére megbízható irodista férfi, gyorsírói képességgel, német nyelvtudással, könyvelési jártassággal, Bánát, Bácskában jól bevezetett utazó, megbízható; helyben jól bevezetett helyi ügynök, megbízható; egy íróvaljő fiatal segéd, megbízható; ugyanitt házi eseléd vagy bejáróné, megbízható, felvételt. Rövidárú-állványokat, pultokat, részben üvegajtókkal, megvételre kerestek, valamint kirkatnak alkalmas állványokat. Cím a kiadóban. 5070

Golyócsapágyjavítás! Fellegi József Novisad, Laze Kostića-lica 28. 4910

Elsőrendű cukrász-segéd önálló munkás, azonnali belépésre kerestetik. Ajánlatok Hotel Beograd Pančevo küldendők. 5048

Állandó munkára egy önállóan dolgozó kabátkötő kerestetik. Kovács gyapjufonoda, Nova-Kanjiza. 5033

Könyvelésben és magyar-német levelezésben gyakorlott, nőlen magánlivaltahokot kerestünk azonnali belépésre. Cím a kiadóban.

ványmásolatokkal felszerelt ajánlatok Paizs-fiverek gazdaságában Beogradban, címre küldendők 4924

Ernyőjavítás, áthuzást, modernre átalakítást legolcsóbb árban készít Stein i Drug Subotica, Alexandrova-ul 11 4567

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vasatgétüs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Állástkeresők az apróhirdetési díj felet fizetik. Előfizetési díj havonként 45 din, negyedévre 135 din. Kérdezőkódokhoz válaszbélyeg mellékelendő.

Festősegéd, ki a gyapjufestésben és mosásban teljesen jártas, állandó munkára felvételt. 5007

Jó munkás papucsos-segédet felveszek. Tíz dinár pártjától, Turinszki Dusan Vel.-Beeskerek 4945

VÉTEL-ELADÁS

ZÁLOGINTÉZET értéktárgyakra kölcsönt ad. Egyenruha szállításra köppenyszövet, ékszer, női-kalapot, cipők, ruhák eladók Bogoviceva-(Kini-zi)-lica 12. 686

8 HP. 10 éves Untrá-csöplőgarnitúra eladó; üzemből megtekinthető és egy 6 HP új Hofherr-csöplő. Ács Ferenc, Jonoia 5094

Egy angol bőrzárnitúra eladó. Bővebbet General Milojevića-lica 1. kapu alatt jobbra. 5087

Új ház eladó Novi-Vrba-son, Peter Király-ucca 431 Breitwieser Frigyes Lászlónál, Novi-Vrba. 5083

Két jókarban levő tizedes-mérleg súlyokkal és egy 32 m² használt vízmentes ponyva eladó. Cím a kiadóban. 5072

Röfösáru kiürítés. Strossmajerova-lica 8. Csillagház, huspiac. Rövidárú-üzletben raktáron levő röfösárut beszerzési áron alul kiürítom, amelyre mindenki figyelmét felhívom. Engler Lázár. 5066

Építőmész minden mennyiségben, beőcni portland-cement, száraz, rostalt fa-szén szabadon és csomagolva kapható Révai Adolfinál Subotica, Terezi-jina-lica 1. Csirkepiac. — Telefon 551. 5095

Ajándékok minden alkalomra legjobban beszerezhetők Suboticán Balog Lina cégnél

Ügyes könyvelőt, keresünk, ki a magyar, szerb, német, szerb nyelvet jól bírja, levelezésben jártas, azonnali belépésre. Malom és gabonaszakmabeliek előnyben részesülnek. Ajánlataikat küldjék Schumacher Rudolf Fiai céghez Staribecejre. 5009

KERESÉK

adai 3 1/2 waggonos újonnan átalakított, automatikus, modern malmomba energikus, rendszerető FŐMOLNÁRT. Továbbá 170 HP. új Lanz-féle félstabil gőzgépemhez tapasztalt FÖGÉPÉSZT, ki már ilyen gépelt kezelt. Belépés f. évi aug. 1-én. Ajánlatok, fizetési igény és bizonyítvány másolatokkal Székhely Bertalan malomtudonoshoz Ada, intézendők. 5073

Kézműska-üzletet nyitottam Agina-ul. 4. Előrajzolás, hímzés, díszaszurozást ugyszintén tehemenüvarrást elvállalok. Szives pártfogást kér Sáfány Cecília. 4779

Adler irógép eladó. Lengyel. Sombor, Kralja Aleksandra-lica 18. 5043

Csőplőgéptulajdonosok! Mindenféle alkatrészek és műszaki cikkek: gépszűj, valamint gépolaj kgja 7.50 hengerolaj kgja 11. zsira-dék kgja 6. benzín kgja 14 dinárért és feljebb kapható Földvári Béla St.-Becei Kérjen árajánlatot 4160

10 HP nyersolajmotor, nehéz, vaskocsira szerelve, kompresszió gyújtású, fekvő típusú, mely csöpléshez is alkalmas, jutányosan eladó. Pongrácz Imre Stari-Becej. 5006

Jómenetelű közismert festék- és olajárú-üzlet teljes berendezéssel és áruval együtt más vállalkozás miatt kedvező áron eladó. Bővebbet Baló Antal dohánytözsdejében, Bezdán. 5035

Határmenti nagy községben, forgalmas uton. 50 év óta fennálló fűszer- és rövidárú-üzlet teljes berendezéssel együtt elutazás miatt azonnal eladó. — Ugyanott egy hálószobabutor, egy eredeti Singer varrógép és két amerikai szőnyeg is. Bővebbet Baló Antal dohánytözsdejében, Bezdán. 5034

Pinkovits József Subotica, Jelaševits-lica 4. Telefon 541. Kelebiai fajborai és pálinkái eladása nagyban és kicsinyben. — Zednik szeszgyára és finomítottá-ból nyers, finomított és denaturált szesz 4836

KÜLÖNFÉLE

Két fiatalember butorozott szobát keres azonnalra a beltéren. Ajánlatokat »Interreklam d. d.« Subotica, Zrinjski trg 2 kérünk, 5090

Fiatal házaspár egy kis gyermekkel keres Pali-son egy csinos butorozott szobát és két személy részére jó házi kszotot. Ajánlatokat a kiadóba kérem. 4054

Fierst cukrászda Subotica, IV., Harambačiceva-ul. 22 a képezde mellett, szakmába vágó megrendeléseket pontosan házhoz szánt. Ugyanitt márványasztalok és ablakok eladók.

Vatta, paplan és szabóvalta nagyban és kicsinyben. S. Kramer, Subotica, Csirkepiac. 4977

Zongorázik? Ne okozzon gondot önnek a kották beszerzése, rendelje egyenesen tőlünk, postafordultával bármint megkap. Mera vez. zeneműkereskedés, Timisoara Románia. Jegyzék ingyen. 1733

Francia hajfestő: fekete, barna színben, lilium hajszesz, schampon, brillantin. kölni-viz kímérve. Kapható Illés-gyógytárban főpostával szemben. 2417

Szenlőt, májfolttot három nap alatt eltávolít a Pinter-féle Fifi-krem és kölni, viz használata. Kapható kizárólag a Pinter-gyógytárban, nagytemplom mellett. 2896

Bácska, Bánát legnagyobb zeneműkereskedése ajánlja fővárosi modern mintára berendezett raktárát, mely az iskolai tanulmányoktól s komolyabb művektől a legújabbban megjelenő dalok és táncul-dopságokig kiterjed. Vidéki megrendeléseket a nap folyamán elintézi; árjegyzékkel készséggel szolgál. Vig Zsigmond Sándor zeneműkereskedése Subotica 4434

Gazdák! Figyelem! Ha állatállományát meg akarja védeni a sok pusztító vesztől és betegségtől, úgy használja a valódi »Creolin« fertőtlenítőszer, Főlerakat nagyban és kicsinyben Hiercl (völt Wachsmann) drogéria, Subotica, Alexandrova-ul.

Lilium - creme egyedüli biztos szer szeplő, májfolttok, miteser ellen. Kapható Illés - gyógytárban, főpostával szemben. 2417

ELADÓ 4711 jókarban levő 6 üléses »OPEL« LUXUSAUTÓ olcsó árban. Egy »Benz« teherautó 4 tonás kifogástalan állapotban olcsó áron. Megtekinthető Gruja Dj. Velickovic fakereskedőnél Beograd na Savi Tel. No 1793.

Alkalmi vétel! Nagy tétel rövid- és kötöttáru olcsó áron. 4733 Minden kereskedő személyesen meggyőződhetik. M. A. KARIJO rövid- és kötöttáru nagykereskedése ZA GRES Birkoliceva u. 7. az udvarban

Jegygyűrűk és menyasszonyi ajándékok a legolcsóbban kaphatók ÁDÁM ékszerésznél Subotica Rudics utca 6. Tört aranyt a legtöbbet fizetlek.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy Zrinjski trg. 11. szám alatt lakatos műhelyt nyitottam Minden szakmabeli munkát olcsón és pontosan készítek, legmodernebb kasszákat nyitok és javítok, valamint mindenféle motorjavítást vállalok. 5075 Szives pártfogást kér WACHTLER MIHÁLY Subotica, Zrinjski trg 11.

Rózsa Malomépítészeti Osztálya Gyárt és javít mindenféle sikszitákat, dara- és darcetisztító gépeket, tarárokat, komplett malomkő vasalkatrészeket, felvonókat és egyéb malomgépeket. Szerel mindenféle automatikus vām- és kereskedelmi malmot. Készít mintákat beküldött rajzok szerint. Telefon: 611 Sürgőncím: Štirak